Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-

Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-

Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 62. — ŠTEV. 62. NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 15, 1916. — SREDA, 15. MARCA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Vroči boji na vseh frontah. Začetek nove bitke ob Soči.

AVSTRIJCI POROČAJO, DA SO POGNALI ITALJANE NA VSEJ ČRTI NAZAJ. — PRI HRIBU SV. MARTINA SO ODBILI AVSTRIJCI SEDEM ITALJANSKIH NAPADOV. — OBSTRELJEVANJE AVSTRIJSKIH POSTOJANK NA DOBRDOBSKI PLANOTI. — BOJI ZAPADNO OD REKE MAAS. — VROČA ARTILERIJSKA BITKA ZAPADNO OD LENSA. — POLOŽAJ OB BELGIJSKI MEJI.

Berlin, Nemčija, 14. marca. — Ob soški fronti se je začela peta velika bitka, o kateri se še ne more nič reči, kako se bo končala. Najbrže bodo Avstrijci tudi v tej tako uspešni kot so bili v prejšnjih štirih. Italjani so dobili velika ojačenja in imajo na razpolago skoraj polovico več artilerije kakor so jo imeli dosedaj.

Poročilo, ki ga je izdalo avstrijsko armadno poveljstvo, se glasi:

Te dni se je začela ob soški fronti peta velika bitka. Italjani so parkrat z vso silo navalili na nas, toda mi smo jih vedno pognali uspešno v beg.

Sovražna artilerija je pri Tolminu strašno obstreljevala naše postojanke, pa kljub temu ni povzročila nobene posebne škode. Pri Plavi je dospel sovražnik ravno do naših žičnatih ograj. Ko je stopila naša artilerija v akcijo, se je moral umakniti.

Veliko več so pretrpele pred sovražniškim ognjem naše postojanke na Dobrdobski planoti. Kot se čuje, imajo zdaj Italjani skoraj polovico več topov, kot so jih imeli v ostalih štirih bitkah.

V bojih se je najbolj odlikoval 46. ogrski domobranski polk.

Rim, Italija, 14. marca. — Italjansko vrhovno poveljstvo razglaša:

Pri Roveretu v dolini Lagarina je bombardirala avstrijska artilerija naše pozicije in poškodovala več naših vasi. V zameno smo mi obstreljevali železniško postajo v Toblahu.

Vojne operacije zelo ovira slabo vreme. Po dolinah se vlačijo goste megle, po gorovju je pa tako velik sneg, da ne more biti skoraj niti govora o kakem prodiranju.

Ob soški fronti divja najhujša bitka pri hribu sv. Martina. Včeraj smo vjeli 54 avstrijskih vojakov in dva častnika. Zaplenili smo tudi dve strojni puški in troje topov.

Ženeva, Švica, 14. marca. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so odbili Avstrijci pri hribu sv. Martina sedem italjanskih napadov.

Pariz, Francija, 14. marca. — Poročilo, ki ga je izdalo danes popoldne francosko vrhovno poveljstvo, se glasi tako-le:

Artilerijska bitka zapadno od reke Maas še ni končana. Nemci so bili začeli prodirati ob desnem bregu reke Maas, toda naše kolone so jih uspešno ustavile in pognale v beg.

Kakor kaže, ne bodo Nemci ničesar opravili s svojo ofenzivo pri Verdunu. Če bi šlo vse po njihovih načrtih, bi morali biti že kdaj lastniki Verduna in bi morali stati že pred Parizom.

London, Anglija, 14. marca. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno:

Sovražnik je razstrelil danes zjutraj dve mini južno od prekopa La Bassee v neposredni bližini Neue Chapelle. Naši strelni jarki so nekoliko poškodovani, toda škodo bomo zamogli v kratkem popraviti. Zapadno od Lense se vrši vroča artilerijska bitka.

Pariz, Francija, 14. marca. — Uradno se naznanja:

Ob celi belgijski meji, posebno pa pri Dixmude divjajo vroči boji. Dozdaj ni bilo zmage ne na tej ne na oni strani.

London, Anglija, 14. marca. — Danes zjutraj je začela armada nemškega prestolonaslednika napadati Verdun. Topovi so grmeli, da je bilo groza, kri je tekla v potokih. Francosko vojno ministrstvo pravi, da so Francozi odbili vse nemške napade.

Nemci imajo silovite izgube. Najstrašnejša bitka je divjala v bližini Le Mort Homme. Nemška fronta ima obliko polkroga. Zdaj se še ne ve, če bodo Nemci obnovili napad ali bodo pa čakali novih ojačenj.

Berlin, Nemčija, 14. marca. — Poročilo velikega nemškega generalnega štaba se glasi:

Na zapadnem bojišču se situacija v splošnem ni veliko izpremenila.

Pri Ypernu so nas Angleži parkrat napadli, pa smo jih vselej uspešno pognali v beg. Angleške izgube so precejšnje.

Poročnik Immelmann je včeraj izstrelil pri Arrasu neki angleški dvokrilnik. Letalca sta bila mrtva, zrakoplov je bil zelo poškodovan. To je že peti zrakoplov, ki ga je izstrelil poročnik Immelmann.

Nemčija in Rumunija.

Nemčija v skrbeh radi Rumunije. Misli, da čaka na izid bitke pri Verdunu. — Rumuni za Francoze.

Berlin, Nemčija, 14. marca. — Nemški vojaški in politični krogi so se začeli zelo vznemirjati radi poročanega imenovanja generalov Averescu, Cotescu in Presan glavnim poveljnikom prve, druge in tretje rumunske armade, posebno pa še dan 14. aprila, ko bodo stopila ta imenovanja za najvišja vojaška mesta v Rumuniji v veljavo. S tem stavijo v zvezo tudi povratek rumunskega poslanika v Sofijo po petmesečni odsotnosti in pa poročila o živahnejšem delovanju vojne stranke na Rumunskem. Vse to smatrajo za zadnjo odločilno bitko na Balkanu, ki je odvisna od izida bitke pri Verdunu.

Dočim mislijo, nemški diplomati, da so imeli nemški napadi na Verdun mnogo upliva na rumunsko javnost in poleg tega posebno na Bratianovo vlado, ki hoče vstrajati pri rumunski nevtralnosti, vendar so tudi zavezniki uporabili vse svoje sile ter zadobili precej upliva pri gotovih krogih, in sicer z namenom, da spravijo Rumunsko na svojo stran, najkasneje pozno spomladi.

Poročila naznanjajo, da so voditelji rumunske vojne stranke v strahu, da bodo Rumuni zamudili ugoden trenotek za posredovanje v vojni, kakor so ga Italijani ter prigovarjajo vladi, naj se potrudi takoj z odločilnim korakom. Še bolj vznemirjajoča pa so poročila iz Bukarešta o rumunskih korakih v Dobrudži, ki groze, da privedejo do spora med Rumunsko in Bulgarsko.

London, Anglija, 15. marca. — "Daily Chronicle" piše danes poročilo svojega dopisnika iz Odese na Ruskem:

"Od dne do dne bolj izginja vsak dvom, da bi Rumuni ne bili nenaklonjeni zaveznikom. Kadar izidejo časopisi in poročajo o bojih pri Verdunu, pozdravljajo ljudje vsak francoski uspeh z veseljem ter pojejo pri tem francosko narodno himno marseljezo.

"Nemško, avstrijsko in bulgarsko poslaništvo straži policija."

Nemški terorizem.

London, Anglija, 14. marca. — Kakor poročajo iz Havre na Francoskem, je prepovedala nemška vlada svojim škofom, da bi odgovarjali na pismo, ki so jih jim poslali belgijski škofje.

General pl. Bissing, nemški vojaški governer v Belgiji, je zagrozil nekemu katoliškemu listu radi omenjenih pisem ter je rekel, da je to delo belgijskega škofa Mercierja.

Bolezen angleškega ministrskega predsednika.

London, Anglija, 14. marca. — Danes zjutraj ob deseti uri je naznanjal buletin v uradu ministrskega predsednika Asquitha, da je bolan.

Zdravniki so rekli, da trpi minister na bronhijalnem kataru.

Protibulgarsko mišljenje na Rumunskem.

London, Anglija, 14. marca. — Iz Bukarešta na Rumunskem prihaja poročilo, da so bili aretirani v Silistriji vsi Bulgariji prijazni ljudje in vse tako prebivalstvo premeščeno je v druge kraje.

Rumunci še vedno izpopolnujejo svojo vojsko in se ne ozirajo na zahteve Nemčije in Avstrije za demobilizacijo.

Smrt avstrijske pisateljice.

Dunaj, Avstrija, 14. marca. — Slavna avstrijska pisateljica Marija pl. Ebner Eschenbach je danes umrla v starosti 86 let.

POZOR ROJAKI!

Kdor še nima Slovensko-Ameriškega Koledarja za leto 1916, naj ga nemudoma naroči. V zalogi ga imamo samo še nekaj izvodov. — Stane s poštnino vred 35 centov. Naročite ga takoj!

Slovenic Publishing Co., 82 Cortland St., New York, N. Y.

Rusi proti Bagdadu.

Dve močni ruski armadi napredujeta. — Obleganje Trapezunta se je pričelo. — Stiska Turkov.

Rim, Italija, 14. marca. — Iz zanesljivega vira je znano, da so ruske čete že skoro prekoračile mejo v smeri proti Bagdadu. Druga ruska armada pa se hitro približuje Mosulu ob Tigrisu.

Armada, ki je zavzela Erzerum, je bila razdeljena v tri oddelke. En oddelek koraka proti Trapezuntu, drugi proti Erzinganu, ki leži ob zapadnem Evfratu in sto milj jugozapadno od Erzeruma, tretji oddelek armade pa koraka proti Kharputu.

Neka druga sila, ki je bila izkrcana pri Ini ob Črnem morju, je dospela pred Trapezunt, ki ga je bržkone že začela obkoljevati. Vse te vojne sile so bile silno ojačene ter preskrbljene z mnogimi topovi, velikimi kozaškimi oddelki in številnimi letalnimi stroji.

Atene, Grška, 14. marca. — Sodeč po poročilih iz Carigrada je zapovedala turška vlada vsem svojim četam, ki so na razpolago, da se postavijo v bran Rusim, ki hitro napredujejo skoz Malo Azijo.

Neka semkaj došla izjava zatrjuje, da namerava turška vlada umakniti svojo armado pri Bagdadu ter jo poslati v Malo Azijo proti Rusom, ker se boji, da bodo Rusi odrezali turški posadki iz Bitlisa odhod v Malo Azijo in Mezopotamijo.

Atene, Grška, 14. marca. — Turška križarka "Sultan Selim" prejšnja nemška križarka "Goeben", je po zatrdilu grškega lista "Nea Hellas" uspela v tem, da se je prerila mimo ruskega brodovja v Črnem morju ter izkrcala mnogo nemških častnikov in topov pri Trapezuntu.

Že pred večimi dnevi je bilo poročano, da Rusi bombardirajo Trapezunt. En del ruske vojske pa je samo kakih dvajset milj oddaljen od tega najvažnejšega turškega pristanišča ob Črnem morju ter bo skupno sodeloval pri napadu na mesto z ruskim brodovjem v Črnem morju.

Proti povišanju armade.

Washington, D. C., 14. marca. — Socijalistični kongresnik Meyer London iz New Yorka je edini proti celi zbornici glasoval proti resoluciji vlade, naj dobi predsednik polnomoč, da po svoji previdnosti zviša vojno silo Združenih držav. Vsako debatiranje o tej stvari je bilo preprečeno.

Ko je skušal Meyer London, da razloži svoje stališče v tej zadevi, je kongresnik Madden iz države Illinois temu ugovarjal. Glasovanje je izpadlo 236 glasov proti 1, ki je bil proti resoluciji. Ko bo potrdil resolucijo tudi senat, bo imel predsednik pravico zvišati armado Združenih držav za 19,947 mož. Ta predloga pride pred senat v sredo.

Poročila o nemirih v Monakovem.

London, Anglija, 14. marca. — Iz Amsterdama na Nizozemskem poročajo, da so se pripetili v Monakovem na Nemškem veliki in resni nemiri, in sicer vsled velikanskih izgub, ki so jih trpele bavarske čete pred Verdunom.

Spopad francoskih in grških vojakov.

Berlin, Nemčija, 14. marca. — Na otoku Mitilene so se sprli in stepli francoski in grški vojaki, pri kateri priliki je bil ubit en francoski vojak, eden pa je bil težko ranjen, kakor poročajo iz Aten.

Francozi so dobili ojačenja ter so zaprli grške vojake. Baje je grška vlada protestirala proti temu dejanju.

Brezplačno

lobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji." Spisal jo je knjižico Koste Ukovič, pravnik

Grška in zavezniki.

Grška je zavrnila vse pretirane zahteve zaveznikov. — Škoda znaša 6,250,000 frankov.

Berlin, Nemčija, 14 marca. — Med Grško in zavezniki je zavladalo zelo napeto razmerje. Če se ne bodo kmalo pobotali, bo prišlo še do zelo resnih zapletljajev.

Predsednik Skudulis je predložil včeraj grškim ministrom kolektivno noto zaveznikov. Nota obsega take zahteve, da bi Grška izgubila vso samostojnost, če bi jo sprejela. — Kabinet je po kratkem posvetovanju noto odločno zavrnil.

Kakor se čuje, so zahtevali zavezniki sledeče:

Vse železnice v severnem delu Macedonije naj bodo pod zavezniško kontrolo; Grška mora odpoklicati svoje čete iz Kavale in Florine; Grška mora dati zaveznikom dovoljenje, da bodo zasedli vhod v Korintski zaliv.

Bern, Švica, 14. marca. — Tukajšnji "Bund" je dobil iz Aten poročilo, da je grška vlada predložila pred nekaj dnevi vrhovnemu poveljniku zavezniških čet račun v znesku 6,250,000 frankov. — Toliko znaša baje škoda, ki so jo povzročile zavezniške bombe v Solunu.

Angleži v Egiptu.

London, Anglija, 14. marca. — Nocoj je objavilo vojno ministrstvo poročilo glavnega angleškega stana v Kairi v Egiptu, ki pravi, da so angleške čete popolnoma nadvladale uporne Senuzijce in Beduine.

Poleg tega naznanja glavni angleški stan v svojem poročilu, da so bile čete upornih Beduinov popolnoma demoralizirane in da jih je mnogo zbežalo v angleška taborišča, ker niso imeli dovolj jesti.

To poročilo naznanja velik angleški uspeh v severno-zapadnem Egiptu, kjer so se najprej začeli vpadi sovražnih plemen, ki so nekaj časa prav resno ogrožali Angleže in njihovo stališče ob Nilu. Največji uspeh so dosegli uporniki, ko so zavzeli Marsu Matruh.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali mancem, ki ga od tam pošiljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	132.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Lov na Villo se je danes začel. 'Brez odloga' pravi Pershing.

V POSLANSKI ZBORNICI JE BILO STAVLJENIH VEČ RAZNIH RESOLUCIJ. — GARY JE ZAHTEVAL, DA NAJ SE REKVIRIRA VES VOJNI MATERIAL. — ŽELEZNIŠKA KATASTROFA V NEW MEHIKO. — OBLEŽNO STANJE V EL PASO. — DEMENTIRANA VEST. — MANIFEST FELIXA DIAZA. — ZAENKRAT ŠE NE BODO UPORABILI MILICE. — IZPREMEMBA V KABINETU.

Washington, D. C., 14. marca. — Administracija je naprosila kongres za dovoljenje, da bi se smelo zvišati prezenčno stanje armade za 20,000 mož. Na prošnjo predsednika Wilsona in vojnega tajnika, je sprejela poslanska zbornica resolucijo, da naj se pomnoži armado za 19,947 mož. (16,000 infanterije, 2,900 kavalerije in 1,100 poljske artilerije.)

Vse te nove čete se bo porabilo v Mehiki pri zasledovanju Ville.

V poslanski zbornici je bilo nadalje stavljenih več raznih resolucij, ki pa niso bile sprejete. Poslanec Gary iz Wisconsina je naprimer zahteval, da naj se zapleni vso municijo, kar jo je v deželi.

Poslanec Britten iz Illinoisa je predlagal, da naj se odpokliče vse ameriške redne čete s Filipinskih otokov.

Ameriški konzul v Queretaro, Silliman je sporočil, da je nastala izpremememba v Carranzovem kabinetu. Zunanji minister Acuna je odstopil, njegov naslednik je pa postal Candido Aguilar, dosedanji governer province Vera Cruz. General Obregon je baje postal vojni tajnik.

El Paso, Texas, 15. marca. — General Funston je dobil danes zjutraj nepotrjeno poročilo, da so neznanci razstrelili v New Mexico neki vlak, v katerem je bilo vse polno ameriških vojakov.

El Paso, Texas, 14. marca. — Jutri zjutraj bo general John Pershing prekoračil na čelu kazenske ekspedicije mehiško mejo in začel zasledovati ustaškega generala Pancho Villo.

El Paso, Texas, 14. marca. — Jutri zjutraj se bo začel lov na generala Villo. General John J. Pershing je dobil povelje, da ga mora vjeti živega ali mrtvega.

Danes dopoldne se je posvetoval Pershing v mestu Columbus z Gutierrezom, vrhovnim poveljnikom Carranzovih čet v Chihuahui. Gutierrez ga je prosil, da naj bi z ekspedicijo že vsaj štirinajst dni počakal, češ da bodo medtem časom Carranzovi ljudje Villo od vseh strani obkolili ter ga bo potem veliko lažje vjeti, kakor pa zdaj. Pershing mu je odvrnil, da je prišel ta nasvet veliko prepozno. Dobil je namreč povelje, da mora Villo prejkomogoče vjeti in temu povelju se mora pokoriti.

Gutierrez se je zatem podal v Las Palomas, kjer se nahaja general Bertani z 3,000 vojaki.

El Paso, Texas, 14. marca. — V mestu El Paso je zavladalo obležno stanje. Profozi, ki so imeli dozdaj samo krepelce, so oboroženi s puškami in patrulirajo nočindan po mestu.

V neki hiši na South El Paso St. so našli 2,400 patron. Trgovski pomočniki v trgovinah so oboroženi. Dozdaj ni prišlo še do nikakih resnih spopadov med ameriškim in mehiškim vojaštvom, mali pretepi so pa na dnevnem redu.

Neka mehiška banda je začela pleniti v mestu Fabens, ki je oddaljeno od tukaj 30 milj. Ameriški vojaki so osem roparjev vjeli, ostali so pa pobegnili.

Washington, D. C., 14. marca. — Poslanec Dies iz Texasa je stavil resolucijo, da bi bilo boljše uporabiti milico namesto neizvežbanih nadomestnih čet. Resolucija je bila završena.

San Antonio, Texas, 14. marca. — Generalni major Frederick Funston, poveljnik južnega dela zvezne armade, je danes odločno dementiral poročilo, da je že v soboto odšlo 1,500 ameriških kavaleristov na mehiška tla. — Mi ne bomo prej prekoračili meje, — je rekel, — dokler ne bomo za ekspedicijo popolnoma pripravljeni.

San Antonio, Texas, 14. marca. — Felix Diaz je izdal na Mehikance manifest, v katerem označuje Carranzo kot izdajalca, ki je samo zato dovolil Združenim državam prevzeti protektorat nad Mehiko, da bi si bolj utrdil svoje stališče. Vsak Mehikanec, ki drži s Carranzo, je veleizdajalec.

Manifest je bil tiskan v Havani.

Queretaro, Mehika, 14. marca. — Nota državnega tajnika Lansinga je Carranzo in njegov kabinet prijetno presenetila in zadovoljila. Zunanji minister Acuna je rekel:

— Vse je urejeno v naše zadovoljstvo, da, v naše največje zadovoljstvo!

Žrtve legarja.

Laredo, Texas, 14. marca. — Včeraj so prišla sem poročila, da sta bila prepeljana v Nuevo Laredo dr. Carlos Ruck in dr. Peter Kolitsky, doma iz New Yorka, ki sta šla kot člana Rockefellerjeve ekspedicije proti legarju v Mehiko, kjer sta sama nalezla isto bolezen.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
„ pol leta	1.50
„ celo leto za mesto New York	4.00
„ pol leta za mesto New York	2.00
„ Evropo za vse leto	4.50
„ „ „ pol leta	2.55
„ „ „ četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Mehika in drugo.

Zanimivo je opaziti, kako radostno so pozdravili nekateri listi zadnje dogodke, ki so se pripetili v malem mestu Columbus ob mehiški meji. Zdaj, so mislili, je prišel čas, ko bomo tudi mi imeli svoje zadoščenje — vojno in maščevanje nad ubogo Mehiko!

Vse je prišlo nanagloma in nepričakovano. Hinavsko so obžalovali žrtve, ki jih je pomoril brezvestni zločinec in ropar, mož, ki je v ropanju zrasel in se nikdar učil kaj drugega. V resnici pa so pozdravljali ta dogodek in razburjali so se do vseh mej. Ko se je razvedelo, da že stoji nekaj tisoč ameriških vojakov ob meji, ki samo čakajo povelja, da udarijo na Villo in Mehiko, ni bilo ne konca in ne kraja hvale predsednika od takih ljudi, ki so vedeli zanj dosihdob samo grajalne besede. Bili so po vsem videzu njegovi nasprotniki samo zato, ker jim ni dal veselja s tako-le kako majhno vojnico — "einen lustigen kleinen Krieg" — kakor je rekel svoje dni dolgokraki nemški prestolonaslednik, ki si zdaj ob verdunskih utrdbah razbija svojo prazno butico.

Kakor kaže razvoj dogodkov, pa bo to veselje prijateljev vojne in oboroženega umešavanja v Mehiko in njene notranje razmere kmalu minilo. Predsednik Wilson dobro uvideva, da ima sedanji provizorični predsednik v Mehiki, Venustiano Carranza, težke dolžnosti. Dobro se tudi zaveda dejstva, da ima ravno tako malo pravice posegati v stvari, ki ga ne brigajo, kakor bi imela Mehika utikavati se v zadeve Združenih držav in kakor je imela malo pravice Avstrija umešavati se v notranje razmere neodvisne Srbije pred vojno.

Ker je Wilson ves čas svoje predsedniške službe deloval v tem smislu in se doslej že večkrat izognil vojne z Mehiko in njenimi profesijonalnimi hajduki, se je ravnal tako tudi tokrat. Naznanil je Carranzi, da noče osvojevati ozemlja, temveč ugonobiti samo roparja, ki ogroža varnost življenja in imetja prebivalcev v obmejnih krajih Združenih držav. Na prošnjo Carranzove vlade je dovolil, da se te ekspedicije proti Villi udeleži tudi Carranzova vlada s svojimi četami in se v slučaju potrebe sme posluževati ameriškega ozemlja, kakor se bodo Združene države posluževale mehiškega.

Če tega ne bi dovolila vlada Združenih držav, je skoraj gotovo, da Združene države ne bi imele proti sebi samo nekaj tisoč Villovih privržencev, temveč tudi Carranzo in njegovo vojsko in sploh vse mehiško prebivalstvo, ki sploh nikdar ni bilo naklonjeno Amerikancem ali drugim tujcem, ki jih zaničljivo nazivljejo "gringos". V tem slučaju si moremo lahko predstavljati, kako bi izgledala vojna z Mehiko, ki bi morda trajala leta in leta, stala miljone dolarjev, zahtevala velikanske žrtve v življenjih mladih vojakov in še ne bi bilo upanja na kak uspeh.

Vsak človek in vsak narod ima pravico do samoobrambe. Ta čut živi v vseh živih bitjih in v zgodovini narodov že od nekdaj igra glavno ulogo. Zato bi imela tudi Carranzova mehiška vlada, ki je bila priznana od Združenih držav, pravico postaviti se v bran tujcem na svoji zemlji.

Stališče predsednika, ki se je oziral pri svojem sklepu tudi na mnenje svojih uradnih svetovalcev in vodilnih mož v kongresu, zbuja veselo upanje, da bo končana vsa stvar prav hitro in da se bo združenim silam Združenih držav in Carranzove vlade kmalu posrečilo zajeti Villo in njegove razbojnike, ki že toliko časa kljubujejo vsem človeškim postavam.

Če bi postopale vse države v Evropi tako, kakor Združene države, bi brezdvomno danes ne imeli najkrvavejšo vseh vojn v zgodovini. Mesto, da bi delale z razumom, je ošabnost in "ponos" igral prvo in glavno ulogo. Za enega človeka, ki ga je umoril nerazsoden človek, — če je že to zaslužil ali ne, je postranska stvar, — je že padlo baje nad tri miljone zdravih ljudi.

Še vedno bodo padali ti ljudje, dokler jim bodo vladali dedni vladarji, ki mislijo, da jih je dejstvo, da so bili rojeni v zlatih palačah, povzdignilo nad druge smrtnike. V tem oziru se ne eden od njih ne loči od drugega.

Večkrat se je že slišalo, da je kapitalizem in pohlepje privedlo do te vojne in danes že ni dvoma o tem. Dogodki so dovolj jasno pokazali vse to. Angleži vladajo od vzhoda pa do zahoda in v njihovih kolonijah nikdar ne zaide solnce. Nemci bi radi prevzeli njihovo mesto in segli s svojo trgovino nad Angleže do Bagdada in dalje v Perzijo in Indijo. Vendar so vsi v enem glasu upili v začetku, da gredo za narodne pravice, dokler ni vse skupaj postalo smešna ironija pred svetom in v zgodovini.

Tako in podobno bi tudi tukaj radi zavladali gotovi stanovi s svojim denarjem v Mehiko in dalje, kjer bi mogli izkoriščati domačine, kakor so to delali Angleži, Nemci in drugi v Afriki in Indiji in drugje. — Žalostno je, da se zgodovina tako grdo ponavlja vedno po eni in isti stari, nelepi šabloni...

Kako je z delom po naših naselbinah?

Monessen, Pa. — Dela se s polno paro vse dni v tednu. Nekateri oddelki poslujejo tudi v soboto in nedeljo zvečer. Plača je nekoliko priboljšana, toda sem ne svetujem nikomur hoditi za delom. Brezposelnih je veliko, oni, ki pa delajo, nočejo dela popustiti. V žebljarni "Nail Mills" se je nekaj časa stavkalo, 6. marca se je zopet pričelo z delom. Prej so zaslužili operatorji po 29 in pol centa na uro, zdaj pa zaslužijo po 33 centov; pomagači zaslužijo po 22 centov. — K.

Cairnbrook, Pa. — Dela se povoljno, pa s tem še ni rečeno, da bo vsak, ki bo prišel sem, služil tri ali štiri dolarje na dan. Voz zelo primanjkuje. V tej okolici so štirje premogorovi, dva pa nanovo odpirajo. Sem naj zaenkrat še nikdo ne hodi. — Poročevalec.

Thomas, W. Va. — Delavske razmere so se jako poslabšale. Dela se 2 do 3 dni na teden. S 15. marcem bo družba zaprla tri premogorove za nedoločen čas. Samoobsebi je umevno, da bo veliko delavcev prizadetih. Sem naj nikdo ne hodi. — Naročnik.

Nokomis, Ill. — Dela se še precej dobro, pa ne mislite, da zato, ker kompanija potrebuje premog. Zdaj ga stresajo na kupe, ker se bliža prvi april. Ta dan bo namreč potekla pogodba med delodajalci in delavci. Družbe se izgovarjajo, da nimajo nobenega dobička. Sam ne vem, kdo spravi profit. Mi delavci ga gotovo ne. — F. M.

Morley, Colo. — Dela se vsak dan, plača je še dosti dobra. Ker vsak dan pride sem veliko novih premogarjev, se delo težko dobi. Sem ne svetujem nikomur hoditi. J. Tomšik.

Wylam, Ala. — Tukaj so 3 slovenske družine. Delavske razmere so srednje. Zaposleni smo v premogorovih, pa kakor se sliši primanjkuje vozov. — Leo Bruce.

Dopisi.

Mcnessen, Pa. — Pred kratkim je pouličnа kara povozila šestletno Angelo Kikelj. Prišla je v spremstvu dveh drugih otrok iz neke trgovine. Naenkrat pridrvita iz obeh nasprotnih strani pouličnа kara in avtomobil. Otroci so se začeli umikati, dva sta srečno odnesla pete, uboga Angela je pa prišla pod karo, ki jo je vlekla 50 do 55 čevljev za seboj. Ko so jo dobili, je bila popolnoma razmesarjena. Dne 3. marca smo revico pokopali na katoliškem pokopališču. Prisrčna hvala vsem, ki so se udeležili pogreba. — Mat. Kikelj, zastopnik Glas Naroda.

Cairnbrook, Pa. — Pri rodbini John Batista se je pred kratkim oglasila gospa Štorklja ter ji podarila zdravega in krepkega sinčka. Čestitamo! — Poročevalec.

Nokomis, Ill. — Ker se nikdo ne oglasi iz te velike slovenske naselbine, hočem jaz nekoliko opisati tukajšnje razmere. Na društvenem polju prav dobro napredujemo. Imamo tri podporna društva in socijalistični klub. Pred kratkim so ustanovili fantje pevsko društvo "Zarja", ki tudi dobro napreduje. Ko zapojejo, jih je kar veselje poslušati. Ta predpust bi bilo gotovo nekaj porok, če bi bilo malo več slovenskih deklet. Pred kratkim je ustrelil tukaj neki Anglež 34letnega Johna Mikliča, ki je bil doma iz fare Št. Vid na Dolenjskem. Spadal je k društvu št. 209 S. N. P. J. Rojaki so mu priredili prav lep pogreb, pevsko društvo mu je pa zapelo na grobu par žalostink. — Frank Mlačnik.

Sheboygan, Wis. — Zopet nam je ugrabila bela žena v naši naselbini priljubljenega moža Johna Suhorepca v 68. letu njegove starosti. Pokojnik je prišel v Ameriko pred 31. leti. Iskal je svojo srečo pri trdem delu v Tower, Minn., Calumet, Mich., Ironwood, Mich., zadnjih 9 let pa v Sheboyganu. Tukaj je po kratki štiridnevni bolezni za vedno zatisnil v bolnišnici trudne oči. Dne 8. marca smo izročili njegove zemske ostanke materi zemlji. Pokojni je bil rodom Belokranjec iz Votoveca. Radi svojega blagega in tihega značaja je bil dobro znan in priljubljen med tuživečimi Slovenci. Tu zapušča 6 žalujočih hčera, 4 sinove in žalujočo ženo. Bodi mu lahka tuja zemlja! — Tukajšnje pevsko društvo "Danica" je v nedeljo 27. februarja prvikrat javno nastopilo. Priredilo je šaljivo igro "Hajduki" v enem dejanju in zapelo nekaj narodnih. Da take prireditve naše rojake zelo vesele, je pokazala ogromna udeležba. Hvala vsem, ki so se udeležili. Nikakor pa ne smem pozabiti deklet, katera so s svojo požrtvovalnostjo veliko pripomogla k napredku in procvitu društva. Ako se bodo rojaki tudi nadalje tako zanimali za naše predstave, je naš obstanek gotova stvar. Mi bomo storili vse, kar bo v naši moči, za napredek naše naselbine. Pozdrav rojakom širom Amerike! — Viktor Kastelich.

Morley, Colo. — Družini Jakoba Tomška je umrla dva meseca stara hčerka. Naše sožalje! — Naročnik.

Pcpravek. — K zadnjemu dopisu Louis Balanta iz Lorain, Ohio, je pripomniti, da je umrl tam Fr. Vever. Vzrok smrti: rak na želodcu. Bival je že dolgo v Lorainu in se ni šele pred kratkim preselil tja kot je bilo napačno poročano.

Ameriška bojna ladja s tajnimi povelji.

Mobile, Ala., 13. marca. — Križarka "North Carolina", ki se nahaja sedaj v Pensacoli, je dobila zapečatena povelja, najbrže za službo v mehiškem vodovju.

Vojna naročila Združenih držav.

Philadelphia, Pa., 13. marca. — Iz Schuykill arzenala so odposlali sinoči dvajset železniških vozov, napolnjenih z oblekami in potrebščinami za ameriške vojake ob mehiški meji. Polkovnik George H. Van Rose, poveljnik arzenala, je odklonil povedati natančno mesto, kamor so namenjene omenjene potrebščine.

V nedeljo popoldne je prišlo nenadno naročilo iz Washingtona, nakar so takoj naložili vozove, ki so zapustili dvorišče arzenala v dveh vlakih.

Chicago, Ill., 13. marca. — Polkovnik A. D. Kniskern je dobil danes naročilo, da mora takoj odposlati na mehiško mejo 790,000 porcij mesa, ki bo tehtal 640,000 funtov. Prvi del odpošiljatve bo odposlan nocoj.

Mali junak.

Iz spominov neznanca.

Ruski spisa! **F. M. Dostojevskij.**

(Nadaljevanje).

Bil sem razdražen: vreli sta v meni nejevolja in sovraštvo, katerega dotlej še nisem poznal, ker sem prvič v življenju trpel resnično gorje, razžaljenje in osramočenje. In res je bilo tako, ne da bi pretiraval. V meni, otroku, je bilo surovo zadeto prvo, še neizkušeno, še blodeče čustvo, bila tako rano razgaljena in zastrašena prva blagodiščeča deviška sramežljivost in osmešen prvi, morebiti zelo resni estetični vtis. Seveda moji zasmehovalci marsičesa niso ne vedeli, ne slutili, kar se je skrivalo v mojih mukah. Deloma se je pridružila temu neka skrivnostna okoliščina, katere še sam nisem utegnil, ampak se celo bal premisliti. Žalosten in obupen sem ležal na svoji postelji z glavo zarito v blazino. Vročina in trepet sta se menjavala po mojem telesu. Mučili sta me dve vprašanji: Kaj je videla in kaj takega je mogla videti poredna plavolaska danes v gozdu med menoj in gospo M-x? In še drugo vprašanje: Kako, na kak način morem sedaj dvigati oči k gospe M-x in ne pogrezniti se tisti trenutek na mestu od sramu in obupa?

Nenavaden hrup na dvorišču me je naposled zbudil iz polunezavesti, ki se me je bila polastila. Vstal sem in stopil k oknu. Vse dvorišče je bilo polno kočij, jezdnih konj in tekajočih slug. Očividno so vsi odhajali; nekoliko jezdecev je že sedelo na konjih, drugi so stopali v kočije... Tedaj sem se spomnil na nameravani pohod in polagoma se je polaščeval nemir mojega srca; pazljivo sem se začel ozirati po dvorišču, kje je moje kljuse. Toda ni ga bilo: gotovo so name pozabili. Nisem se vzdržal in sem planil na vso moč na dvorišče, ne misleč na kako neprijetno srečanje in svojo nedavno sramoto.

Grozna hovica me je pričakovala. Za takrat ni bilo niti konja, niti prostora v kočijah. Vse je bilo obdano, zasedeno in primoran sem bil odstopiti drugim.

Potrt vsled tega novega udarca sem se ustavil na pragu in žalostno gledal na dolgo vrsto kočij, kabrioletov, vozičkov, v katerih ni bilo zame ni najmanjšega kotička, in na sijajne jahalke, pod katerimi so se vspenjali nestrpni konji.

Eden jezdec se je nekoliko zamudil; samo njega so še čakali, da bi odrinili. Pri podvozu je stal njegov konj, grizel uzdo, kopal s kopiti zemljo ter neprestano drgetal in se vspenjal ves preplašen. Dva hlapca sta ga previdno držala za uzdo in vsi so stali previdno daleč proč od njega v spoštljivi razdalji.

In res se je zgodila neprijetnost, vsled katere nisem mogel tudi jaz odriniti. Razun tega, da so došli novi gostje ter zavzeli vse prostore in pobrali vse konje, sta zbolela še dva jezdna konja, katerih eden je bil moje kljuse. Pa nisem bil jaz sam v takem položaju, kajti tudi za našega novega gosta, tistega bledoličnega mladeniča, o katerem sem že govoril, ni bilo konja. Da bi odpravil to nepriliko, je bil naš gostitelj primoran poseči po skrajnosti: ponuditi svojega besnega, za ježo neizučenega žrebca. Omenil je, da bi si očistil vest, da ga ni mogoče jezditi in da so že zdavnaj sklenili prodati ga radi divjosti, če se le najde kupec. Toda opozorjeni gost je izjavil, da jezdi dobro in da je pripravljen sesti na karkoli, samo da ne ostane doma. Gostitelj je tedaj lepo molčal, toda sedaj se mi je zazdelo, da mu je nekak dvoumen in lokav smehljaj poigraval na ustnicah. Čakajoč jahača, ki se je pohvalil s svojo izurjenostjo, sam še ni sedel na konja, si nestrpno mel roke in neprestano pogledoval na vrata. Hlapca, ki sta držala žrebca in se kar šopirila, da sta v prisotnosti cele družbe pri takem konju, ki tebi nič meni nič ubije človeka, sta morala imeti posebna navodila. Nekaj lokavemu smehljaju njunega gospodarja podobnega se je svetilo v njunih očeh, izbuljenih od pričakovanja in uprtih na vrata, skozi katerih je moral priti novodošli predrznež. Tudi konj sam se je držal tako, kakor da se je dogovoril z gospodarjem in hlapcema: obnašal se je ponosno in napihnjeno, kakor da čuti, da ga opazuje nekoliko desetoric radovednih oči in kakor da se ponaša pred vsemi s svojo dvomljivo reputacijo, do pičice tako, kakor se kak nepoboljšljiv razposajenec baha s svojimi razuzdanimi, objestnimi čini. Zdelo se je, da izziva predrzneža, ki bi se osmelil poseči po njegovi neodvisnosti.

Ta predrznež se je naposled prikazal. V zadregi, da so ga morali čakati, in v naglici nategujoč rokavice, je šel brez ogledovanja naprej, se spustil po stopnicah predveže in je vzdignil bič šele tedaj, ko je stegnil roko, da bi zagrabil za šijo čakajočega konja; toda naenkrat ga je osupnil besen skok konjev na zadnje noge in opominjajoči krik vsega preplašenega občinstva. Mladenič je odstopil in s strmenjem pogledal na divjega konja, ki je ves trepetal kot list, sopel razdraženosti in divje kotaril s krvjo zalitimi očmi, neprestano se vspenjaje na zadnje noge in vzdiguje prednje, kakor da se hoče vzdigniti v zrak in obenem potegniti s seboj oba hlapca. Minuto je stal mladenič ves preplašen, potem je ves zardel od male zmedenosti, dvignil oči, pogledal naokoli in se ozrl na prestrašene dame.

"To je dober konj!" je dejal, kakor da govori zase, "in koliko jaz sodim, je za ježo zelo pripraven, toda — toda, veste kaj? Vendar ne sedem nanj", je sklenil in se obrnil k našemu gostitelju s svojim širokim, prostodušnim usmevom, ki je tako dobro pristojal njegovemu dobremu in razumnemu obličju.

"Zato vas vseeno smatram za izbornega jahača, prisegam vam!" je odvrnil razveseljeni lastnik nedostopnega konja, vroče in celo s hvaležnostjo stiskajoč roko svojemu gostu, "ravno zato, ker ste na prvi mah uganili, s kako zverjo imate opraviti", je dostavil važno. "Mi-li verjamete, da sem jaz, ki sem triindvajset let služil pri huzarjih, že trikrat imel naslado ležati na zemlji po njegovi milosti, to je ravno tolikokrat, kolikokrat sem sedel na tega zajedavca. — Prijatelj Tankred, tu ni nič zate: očividno je zate ustvarjen kak Ilija Muronec, ki sedaj še na zapečku sedi v vasi Karačovem, pa čaka, da ti izpadejo zobje. Alo, odpeljite ga! Kaj bi strašil ljudi! Zastonj ste ga pripeljali iz hleva", je sklenil ter si zadovoljno pomel roke.

Naj omenim, da mu ni Tankred čisto nič koristil, mu samo krmo jedel; razun tega je izgubil na njem stari huzar vso svojo remontersko slavo, plačavši bajesloven denar za tega nepridiprava, ki se je odlikoval samo po svoji lepoti. Vendar je bil ves vshičen, da njegov Tankred ni izgubil svoje vrline s tem, da ni pustil na sebe še enega jezdeca in si s tem pridobil nove, nesporne lavorike.

"Kako, vi ostanete?" je zakričala plavolaska, ki je na vsak način želela, da bi bil takrat njen cavalier servant pri njej. "Ali se res bojite?"

"Bogme, da!" je odvrnil mladenič.

"Govorite to resno?"

"Čujte! Ali res želite, da si zlomim tilnik?"

"Tedaj takoj zasedite mojega konja! Ne bojte se, silno je pohleven. Ne bo zamude; takoj bo presedlanje gotovo. Poskusim vzeti vašega; nemogoče, da bi bil Tankred vedno tako nevljuden."

Rečeno — storjeno! Šaljivka je skočila raz sedlo in je komaj izrekši zadnjo frazo že stala pred nami.

"Slabo poznate Tankreda, ako mislite, da se dovoli osedlati z vašim nepripravnim sedlom! Tudi ne pustim, da bi si vi zlomili tilnik; to bi mi bilo resnično žal!" je spregovoril naš gostitelj afektirano, ta trenutek poln notranje zadovoljnosti; imel je že itak navado, kazati videz afektirane in prisiljene rezkosti in osornosti, kar naj bi imelo po njegovem mnenju značiti dobričino starega vojaka in gotovo ugajati damam. To si je domišljeval, to je bila njegova ljubljena, vsem nam znana muha.

"Pa bi ti, emeriha, poskusil! Saj si hotel z nami iti", je dejala hrabra jahalka, opazivši me in dražeč me, pokimala proti Tankredu, samo zato, da bi se kako maščevala, ker je že zastonj stopila s konja, da bi me ne zapustila brez ujedljive besede, ker sem bil tako nepreviden, da sem ji prišel pred oči.

"Ti gotovo nisi tak, kakor — no, kaj bi govorila. Vsem je znano, da si junak in da strahopetnost ni tvoja lastnost; posebno še zato, ker te bodo gledali, prekrasni paž", je pristavila z naglim pogledom na gospo M-x, kočija katere je bila najbližja podvozu.

Sovraštvo in maščevalnost sta kipeli v mojem srcu, ko je krasna jahalka prišla k nam, da sede na Tankreda. Ne morem pa pojasniti, kaj sem začutil pri tem nenadnem izzivu nagajivkinem. Kar pred očmi mi je potemnilo, ko sem vjel njen pogled na gospo M-x. Hipoma mi je v glavi zablisnila misel... da, res je bilo to samo hip, še manj kot hip, kot eksplozija smodnika, ali pa je bila mera prenapolnjena in me je moj obodreni duh tako ohrabril, da se mi je naenkrat zahotelo pobiti na mah vse svoje sovražnike in se jim maščevati za vse in pred vsemi, ako jim pokažem, kakšen sem. Ali pa me je kdo na čudezen način ta trenutek naučil srednjeveške zgodovine, o kateri niti pičice še nisem imel pojma, da so v moji zmedeni glavi zabliščali turnirji, paladini, junaki, krasne dame, zvoki sabelj, kriki in ploskanje ljudstva ter med vsemi temi kriki plašen krik enega preplašenega srca, ki laska ponosni duši bolj kot zmaga in slava — res ne vem, ali se je res tedaj porodila ta norost v moji glavi ali boljše slutnja one še bližajoče se in neizbežne norosti, toda čutil sem samo, da bije moja ura, srce mi je poskočilo, zadrhtelo, in sam ne pomnim, kako sem bil s stopnic v enem skoku pri Tankredu.

"Mislite, da se bojim?" sem zavpil drzno in ponosno, ves v vročici, težko sopeč razburjenosti in tako zardel, da so mi solze spekle lice. "Boste videli!" In zagrabil sem za šijo Tankreda, položil nogo na streme, predno je kdo utegnil priskočiti, da bi me zadržal; tisti trenutek se je Tankred vspel pokonci, stresel z glavo, se z mogočnim skokom iztrgal iz rok okamenelih hlapcev in odletel kakor vihar. Vse je zaohalo in zakričalo.

Sam Bog ve, kako se mi je posrečilo prekobaliti drugo nogo med najhujšim dirom; ne pojmim tudi, kako da nisem izgubil vojk. Tankred me je nesel skozi mrežasta vrata, naglo zaobrnil na desno in se spustil mimo mreže, tjavendan, ne da bi iskal poti. Šele v tem trenutku sem zaslišal za seboj krik petdesetih glasov in ta krik je odjeknil v mojem zamirajočem srcu s takim občutkom zadovoljstva in ponosa, da nikdar ne pozabim tega brezumnega trenutka svoje otroške dobe. Vsa kri mi je šinila v glavo, me oglušila in zalila, potlačila moj strah. Bil sem kar v omotici. In res je bilo v vsem tem, kolikor se sedaj spominjam, nekaj čisto viteškega.

Sicer je vse moje viteštvo nastalo in končalo hitreje kot hip, drugače bi vitezu huda predla. Pa tudi tega ne vem, kako sem se rešil. Jahati sem znal, ker sem se učil; toda moja kleka je bila bolj podobna ovci kot jezdnemu konju. Seveda bi bil zletel s Tankreda, ako bi bil imel ta sploh časa vreči me raz sebe; toda naredivši kakih petdeset skokov, se je naenkrat prestrašil ogromnega kamna, ki je ležal ob cesti in jo pocedil nazaj. Obrnil se je v diru, toda v tako ostrem loku, da mi je še vedno uganka, kako da nisem odletel iz sedla kot žoga kake tri sežnje daleč in se razbil v drobne kosce, in kako da si ni Tankred pri tem naglem obratu izpahnil nog. Planil je nazaj k vratom, srdito potresavajoč z glavo, metajoč se semtertja kot pijan besnosti, metajoč na slepo noge kvišku in z vsakim skokom stresajoč me raz sebe, kakor da mu je skočil na hrbet tiger in se zapičil v njegovo meso z zobmi in kremplji. Še trenutek — in odletel bi bil; že sem padal, ko mi je par jezdecev prihitelo na pomoč. Dva sta mu zagradila pot na polje, dva sta prijezdila tako blizu, da mi malodane nista strla nog, ter stisnila z obeh plati Tankreda z boki svojih konj in ga prijela za vojke. Čez nekoliko sekund smo bili pri podvozu.

Sneli so me s konja, bledega, komaj dihajočega. Ves sem se tresel kot bilka na vetru, kakor tudi Tankred, ki je stal z vsem telesom nazaj nepremično uprt, kot da se je zaril s kopiti v zemljo, težko spuščal ognjeno sapo iz rdečih nozdrvi, ves trepetal in drgetal kot list in bil ves otrpel vsled razžaljenja in jeze radi nekaznovane predrznosti takega otroka. Naokrog so se razlegali kriki zmedenja, začudenja, preplašenosti.

Za trenutek se je moj blodeči pogled srečal s pogledom gospe M-x, razburjene, pobledele, in tedaj — ne morem pozabiti tega hipa — se je mahoma moje obličje pokrilo z rdečico, vsplamtelo, zagorelo kot ogenj; več ne vem, kaj se je zgodilo z menoj, toda zmeden in preplašen vsled lastnega občutka, sem plaho povesil oči. Toda moj pogled je bil opažen, zasačen, mi ukraden. Vse oči so se uprle v gospo M-x in presenečena po splošni pozornosti je tudi sama naenkrat zardela kot dete vsled nesvestnega in naivnega čustva in se na vso moč, dasi docela ponesrečeno, trudila potlačiti svojo rdečico s smehom.

Vse to je bilo sicer za nepristranskega opazovalca zelo smešno, toda ta hip me je rešil prenaiven in nepričakovan dogodek pred splošnim smehom, ki je dal vsej stvari poseben kolorit. Povzročiteljica vse zmede, ona, ki je bila dosihdob nespravljiva moja sovražnica, prelepa tiranka moja, je naenkrat planila k meni, me objemala in poljubovala. Gledala je, ne da bi verjela očem, ko sem se osmelil sprejeti njen izziv in pobrati rokavico, ki mi jo je vrgla, ko se je ozrla na gospo M-x. Skoraj da ni umrla strahu zaradi mene in grizenja vesti, ko sem dirjal na Tankredu; sedaj pa, ko je bilo vse končano in posebno, ko je prestregla z drugimi moj pogled, vržen gospe M-x, mojo zmedo, mojo nenadno rdečico, ko se ji je naposled posrečilo dodati temu hipu vsled romantičnega razpoloženja svoje lahkomišljene glavice nekako novo, prikrito, neizraženo misel, — tedaj, po vsem tem je prišla v tako vhičenje vsled mojega "viteštva", da je planila k meni, me ganjena, ponosna name, veselo pritiskala na svoje prsi. Čez minuto je dvignila na prerivajoče se okoli naju obeh tako naivno, tako silno strogo lice, na katerem sta trepetali in se bliščali dve majhni, kristalni solzi, in dejala, kazajoč name s takim resnim, važnim glaskom, kakoršnega od nje še niso slišali: "Mais c'est très sérieux, messieurs, ne riez pas!" ("Toda to je preveč resno, gospodje, ne smejte se!") ne da bi opazila,, da stoje vsi pred njo kot zamaknjeni in očarani v njeno svetlo vzhičenje.

Ruski poljedelski minister Krivošejn.

"Baseler Nachrichten" poročajo iz Petrograda, da je car poklical bivšega poljedelskega ministra Krivošejna v Petrograd.

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413 Za obilen posest se priporočam.
JOS. SCHARABON

DELO! DELO!! DELO!!!
The Cleveland Cliffs Iron Co.,
Lumbering Department,
Marquette, Mich.

Potrebujemo 400 dobrih gozdarjev za delati drva in plačamo $1.10 od klaftre. Gozd imamo lep v ravnini. Stalno delo pozimi in poleti ter dobra stanovanja ozir. kampe, zdravo podnebje in dobra voda. Damo delo tudi pečlarjem in družba jim preskrbi ves potreben les za šende. Za vsa nadaljna pojasnila pišite našemu zastopniku:

John Knaus,
Box 66, Forest Lake, Mich.
(24-2 18x v 2 d) Alger C.

IŠČE SE

strojarje za delati zunaj in znotraj. Dobra plača, stalno delo; hiše s 6 sobami po $4 na mesec.
Elk Tanning Company,
(4-17—3) Falls Creek, Pa.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je nemila smrt odvzela ljubljenega moža oz. očeta

TOMAŽA ŽAVBI.

Zemeljske ostanke se je pokopalo dne 3. marca t. l. na katoliškem pokopališču v Thomas, W. Va. Pokojni je bil član društva Slovenski Bratje št. 23 in društva sv. Barbare postaja št. 10.

Iskreno se zahvaljujem obem društvom, ki so se odzvala in preskrbela, da se je vršil pogreb v najlepšem redu. Zaeno izrekam lepo hvalo vsem ostalim slovenskim in hrvatskim društvom, katera so se tako polnoštevilno udeležila pogreba.

Tebi, ljubljeni soprog in dobri oče, pa naj bode lahka tuja zemljica in v miru počivaj!

Žalujoči ostali:
Mary Žavbi, soproga.
Mary in **Thomas,**
nedorasla otročiča.
Thomas, W. Va., Box 592.
(3x 8-11-15—3)

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ST. BARBARA 1901

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 125, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Derviši.

Beseda "derviš" izvira iz perzijskega jezika in pomenja ubožca. Derviši so bili iz prva in so še dandanes mohamedanski redovniki in sicer ubožni, ki se žive ali bi morali živeti ob miloščini drugih vernikov. Vendar je dandanes pomen besede nekoliko širši, in na zapadu imenujemo vsakega islamskega verskega fanatika derviša.

Brez dvoma so mohamedanci sprejeli redovništvo in posebej meništvo od kristijanov, kakor marsikaj drugega. Pa ne samo da so posnemali kristijane, tudi njih vetra sama jih je nagibala, da so ustanavljali razne redovne družbe, bodisi za pokoro in zatajevanje, bodisi za molitev, bodisi za nenavadna verska opravila. V vseh teh redovih se kaže ta značaj, da teže po čudnih, pretiranih, nenavadnih in tudi nenaravnih stvareh, kakor bi bile take Bogu posebno všeč. Tako n. pr. si je kmalu po Mohamedovi smrti neki redovni ustanovitelj, Ovais, izbil zobe v spomin, da je Mohamed v neki bitki izgubil jeden zob, pa je zahteval, da so si vsi učenci njegovi izbili zobe. Nastali so polagoma med mohamedanci mnogi redovi, katerih začetniki in predniki so se imenovali šejhe (ali šehe), učenci pa derviše. Dandanes so derviši povsodi med mohamedanci, bodisi v Arabiji, v Egiptu, v Perziji, zlasti na Turškem. Tujec jih utegne spoznavati najbolj ob posebnih prilikah, zlasti ob njihovi molitvi, tako zvanem zikru, to je spominu na Alaha.

Dolžnosti dervišev so razne, med njimi je najvažnejša molitev. Poleg tega se morajo ob določenih dnevih postiti, včasih po noči bdeti, drugoč se trpinčiti, vedno pa morajo natanko slušati svojega prednika. V pokorščini ravnajo lepo in ne poznajo nobenih ozirov. Nekateri žive samski, nekateri pa so oženjeni; nekateri so v skupnih samostanih, drugi pa raztreseni in pridejo le ob določenih dnevih v samostane; nekateri so nekaki duhovniki, drugi pa posvetnjaki; nekateri prosijo miloščine, drugi žive od samostanov.

V vedenju je derviš skrajno brezobziren; ne pozna pravil ne glede na sebe, ne na drugega. Ker jih pravi mohamedanci jako spoštujejo, zato so se mohamedanski svet znameniti in so bili večkrat tudi v državnih razmerah vplivni. Celo državni prevrati so se zgodili po derviših, in iz najnovejšega časa je znano, da je v Sudanu Mahdi zbral okoli sebe derviše in ustanovil novo vlado v srednje-afriških deželah. Njegovi vojaki so se sploh imenovali derviše, četudi niso bili vsi pravi derviši.

Poleg teh splošnih stvarij o derviših utegnejo bralca zanimati nekatere posebnosti, katerih pa pri njih ni malo, bodisi pri molitvi, bodisi pri drugih opravilih ali verskih vajah. Z ozirom na njih vedenje pri molitvi ali zikru jih imenujejo ali tuleče ali plešoče derviše, ker pa ni povsem primerno. V ta namen naj opišem, kar sem videl v Kajiri.

Nekega petka popoldne sem šel v mali družbi v džamijo, katere ime sem pozabil. Ko sem prišel tja, videl sem sredi džamije v krogu kakih 25 dervišev, deloma pokritih, deloma gologlavih. Bilo je zbranih precej tujcev, ki so gledali prizor, kakoršen mi je bil znan iz slik in potopisov. Nekdo je delal takt z bobeneškom in drugim zvenečim orodjem, derviši s se pa priklanjali in se z glavo in s hrbtom zopet dvigali ob udarcih orodja. Priklanjali in dvigali so se razni različno: ta se je sklonil jako globoko in se potem zasukal s hrbtom daleč nazaj; oni pa je le zložno in po malem delal svoje poklone. Kadar so se priklonili, so zagnali nekako tak glas, kakor tisti, ki jako krepko s sekiro udari: izrekali so pač "Alah!" Čudno votlo in tudi neprijazno se je glasilo to klicanje. Jeden izmed dervišev me je posebno bodel v oči. Bil je še mlad, pa lep človek —: dolgi in obilni lasje so se mu usipali čez tilnik, kadar je vzravnal glavo, ali pa so padli kakor velik šop proti tlom, kadar se je priklonil. In vse njegovo gibanje se mi je zdelo kakor razkazovanje lepe postave in lepih las. Da sem prav sodil ,to je pričal tudi s tem, da se je samozavestno oziral na desno in na levo po ogledovalcih. Ta mladenič ni bil v zbrani molitvi pri Alahu.

Udarci bobna in zvenečega orodja so bili čim dalje hitreji, čim dalje bolj urno in divje so se priklanjali derviši, čim dalje bolj so hropeli. Naposled se je ta komedija ustavila, ne da bi bili derviši ali tulili ali bili penasti okoli ust ali popadali na tla.

Zares, v tem slučaju je bila vsa stvar prazna komedija. V drugih slučajih se pa bolj zmučijo in razdražijo, da so sami iz sebe, da se jim pene usta in da kakor brez zavesti popadajo po tleh. To se jim zdi vrhnec navdušenja ali najvišja ekstaza, v istini pa je umetno pa smešno draženje živcev. Nekatere vrste dervišev namreč glasno vpijejo pri tem pripogibanju, drugi pa plešejo z razprostrtimi rokami na okrog toliko časa, dokler se jim ne zvrti v glavi in ne popadajo kakor pijani na tla. Zopet drugi sede na tleh s podkrižanimi nogami in se zibljejo naprej in nazaj, na levo in desno. Sploh ima to gibanje z zgornjim životom pri mohamedancih jako važno vlogo.

Toda take stvari niso nič izrednega, da bi se moral ogledovalec čuditi. Derviši proizvajajo še vse drugačne stvari, da utegne biti groza nevajenega človeka.

Na praznik Mohamedovega rojstva se vleže na ravnem prostoru v Kajiri na tesno skupaj dolga vrsta dervišev na tla vpričo mnogoštevilnega občinstva. Njih poglavar ali šejh zasede težkega konja in jaše po derviših. Da konjsko kopito marsikaterega dobro potlači ali celo pohabi, umevno je samo ob sebi. Dervišem je to v čast in v veselje. Ta vsekako čudni in nečloveški obred se imenuje "dose". "Drugikrat sem videl", pripoveduje Kayser, "kako so fanatizirani derviši grizli bodeče liste agav in kaktusov, katere so jim nudili, ali pa hodili po žarečem oglju, da je bil ves prostor napolnjen s smradom po ožganem mesu." O drugih pripovedujejo popotniki, da si zabadajo ostre nože ali bodala v lice, v roko ali celo v trebuh, ne da bi se jim zgodilo kaj hudega s tem mučenjem. In naposled, da je tudi kaj posebnega za želodec, hrustajo in jedo škorpijone, črve in drugo golazen.

Za take umetnosti se morajo seveda prav razvneti in omamiti, potem so kakor besni in zmožni za vsako trpinčenje.

Nekateri popotniki pripovedujejo take stvari, da skoro ne moremo razlagati počenjanja dervišev in njih umetnosti. Neka potovalka, kneginja Belgioioso, pripoveduje o dervišu, ki si je prebodel lice, da je kri tekla na obeh straneh rane, a eden njegovih tovarišev ga je takoj umil s svojo slino in tako popolnoma ozdravil.

Drug derviš se je ranil na roki, tretji si je prerezal trebuh — a brez škode. Zopet drugi pripoveduje o derviših, ki si denejo ognja v usta, potem o takih, ki si zabodejo meč v prsi ali tudi v trebuh tako, da primejo in pokažejo svoja črева.

Bodi dovolj o tem, zakaj tu je težko določiti, kaj je istina, kaj pa izmišljotina potovalcev.

Peter Zgaga.

Malo pred smrtjo mi je rekel pokojni oče: — Peter, če hočeš da se ti bo dobro godilo na svetu, zapomni si tole: pamet nucaj, obleko šparaj, pse pusti pri miru in vrata zapiraj za seboj! — Tako sem delal in še vedno delam, dobro se mi pa kljub temu ne godi. Pamet se mi je zadnja leta precej ogulila, takisto tudi obleka, ameriška avtomatična vrata se zapro sama za menoj, ko me pri tej ali oni priliki postavijo na cesto, pes me pa vsak oblaja, čeravno se ne zmenim za eucka presnetega. — Kako naj torej delam, Zgagovega očeta pameten sin? Veliko slabega sem poskusil na svetu, slednjič mi je pa usoda naklonila dvoje najslabših del, ki mi najbrže ne bosta nikoli odvzeta, namreč potovanje in pisateljevanje. Sploh pa vse besede, ki se končujejo na "anje" ničesar dobrega ne pomenijo. Samo par primerov naj navedem, pa boste videli, da je res: delovanje, žalovanje, zdihovanje, jokanje, pijančevanje, venmetanje itd., itd., na stotine jih je!

Zapišem vse, kar vidim in kar slišim. — Več je slabega kakor dobrega. O dobrem ne poročam, ker imamo za hvalo in čaščenje v Ameriki trinjast slovenskih časopisov (toliko jih je že vsaj naštel Pogorelčev Matija, ki mi še dozdaj ni poslal obljubljene ure). Jaz poročam o stvareh, ki so graje vredne in ki ponavadi ne pridejo med širšo slovensko javnost.

Časopisje priobča novice, sledeče in podobne vsebine:

"Pri nas se je ustanovilo pevsko in dramatično društvo, ki prav dobro napreduje. — Zadnjič je hotelo prirediti predstavo, ki se pa vsled raznih ovir ni mogla vršiti."

Čitatelj prebere in je zadovoljen, kvečjem če pomisli, da se predstava zategadelj ni mogla vršiti, ker so bili gralci preveč vinjeni in ginjeni. Malo je že resnice na tem, toda vzrok je veliko globlji. Če pridem slučajno v dotično naselbino, malo povprašam in izvem slednjič golo resnico, ki se glasi takole:

Rojaki ustanove pevsko društvo. Program napravijo in pravila (brez programa in pravil seveda ni nič) ter določijo, da bo tega-intega veselica. — Potem začno zbirati pevce in igralce. Ta je dober — pravijo — ta zna za dobro igrati pijanca, ker je večkrat pijan kot pa trezen; ta bo dober zapolicaja, ker je bil tri leta pri vojakih, ta bo za sodnika, ker je imel v starem kraju že večkrat priliko, da se je dodobra seznanil s sodnijo, ljubimec bo pa ta, ki ima že dva krščena otroka, žene pa še nikoli ni imel. — Večja težava je seveda z igro. Igra mora biti zaljubljena, z ohcetjo na koncu. Naroče igro "Nedolžnost pred sodiščem". Ko dobe knjigo, izprevidijo, da so zbrali najmanj sedem oseb premalo. Iščejo druge igralce, pa nobeden noče iti, češ, če prej niso vedeli zanj, naj pa sami igrajo, saj imajo dosti dolge jezike, bahati so pa tudi tako, da vsak lahko tri uloge prevzame, če je ravno potreba. —

Tiskovine so naročene, pevci že prav dobro hejslovanijo, vse pa kaže, da bo program na vabilih veliko večji, kakor bo program na odru. Ljudstvo se zbere v dvorani, na oder pa stopi predsednik in pravi, da bo slavno občinstv moralo oprostiti, ker mu društvo ne more dati obljubljenega duševnega užitka, pač da hoče dati milo za drago, dva ali tri keke ječmenovca, kar je navsezadnje popolnoma vseeno.

Občinstvo pozdravi s ploskom to veselo naznanilo, naslednji dan pa roma v časopis novica, da se predstava zaradi raznih ovir ni mogla vršiti.

Nekoč sem bral v časopisu poročilo o veselici:

"Naša afera je krasno uspela. Hvala cenjenim našim gospodičnam ki so prodajale v narodnih odorah srečke za živega purana, hvala vsem, ki so itd." Poročilo brez konca in kraja, samo v njem ni bilo omenjeno, kdo je purana zadel.

Ko me je kmalo zatem nanesla pot v tisto naselbino, sem vprašal gostilničarja, kaj da je bilo s puranom. Misli sem, morda ga srečnik ni hotel in da ga je nalašč zame prihranil. — In kaj mislite, kaj so slišala moja ušesa? Ko je bila izžrebana prava številka, je desetfuntni puran žalostno nagnil glavo, parkrat se je zamajal naprej in nazaj, vdal se je v svojo usodo in žalostno erknil.

Vidite, to je pisec pozabil povedati.

V dopisih je tudi večkrat omenjeno, da "so se fantje po veselici malo poveselili". — Vi ne veste, kaj je to, gospod urednik? — Vidite, jaz pa vem. — Toliko časa so se pogovarjali in pili, da so začele prihajati na jezik druge besede kot so jih vajeni v prijateljskem pogovoru. — Iz tistih besed nastne ponavadi čisto pristen slovenski pretep, ki nam je pripomogel skoraj že do svetovne slave. —

Semtertja se tudi bere: — "Govornik nam je čisto podomače razložil, kako koristna so podporna društva."

Ali veste, kako je govoril tisti govornik? — Ne, ne veste, jaz pa vem. — Kaj pa misliš, hudič, — je rekel — da ti bo kompanija pomagala, če se boš iztegoval v kakem kotu? — Namesto, da zažereš tiste cente, jih daj v društvo, boš že vsaj kaj imel od tega! Take cigane, ki nočejo pristopiti, prav dobro poznamo. Ne boj se, ne bomo kolektali zate!

Tisti, ki pišejo, "da slovenskih evetk ni veliko tukaj", imajo ponavadi zelo veliko smolo pri dekletih, oni, ki pravijo, da ga "samo včasih kak kozarček" ruknejo, imajo v mislih celo sodčke pristenega ječmenovca.

Nekateri pravijo, da se Slovenci v naselbini prav dobro razumejo med seboj. Vrjamem, da se razumejo, toda ne drugače, če se že vsaj dvakrat na teden ne skregajo.

Naš narod je namreč silno zamerljiv in zelo kratkih besed. — Ako bi kakega drugega človeka udaril, bi ti rekel razžaljivo besedo, ako pa našemu človeku rečeš kaj razžaljivega, te bo udaril s kolom po glavi. — To se je že večkrat dogodilo in se še vedno dogaja.

Nadalje naši ljudje tudi radi temeljito dokazujejo. Vsako reč ti dokažejo, in čimbolj je dokaz nevrjeten, tembolj drži. — Nekoč se je bilo nekje pripetilo, da so se rojaki prepirali, koliko peška ima jabolko. Nakteri so rekli, da dvanajst, nekateri šest in nekateri sedemnajst. Ker jih je bilo v družbi petindvajset, so navedli vsa liha in soda števila od ene do petindvajset. Slednjič je prišel šestindvajseti in slovesno zatrdil, da je jabolko sploh brez peška. — Ko so navzoči v znak nevrjetnosti čudno odkimavali, je prijel jabolko, odgriznil ga je več kot polovico, odgriznjeno pogoltnil, kos ki mu je ostal v roki, je pa pokazal prepiračem rekoč: — Pa jo dobite peško, če jo morete. — Iskali so in iskali, pa niso niti ene našli. — Ta dokaz še dandanašnji velja, posebno v Logatcu.

Toda o navdušenju, prepričanju in drugih naših neobhodno potrebnih čednostih bom bolj naširoko drugipot povedal. — Za danes vas moram samo na nekaj opozoriti, gospod urednik! Nevarnega sila, nevarnega konkurenta ste dobili. — Res je, da je še mlad in da ne zna dobro slovensko pisati, je vendar učenjak in urednik od nog do glave. — Vi osem ur urejujete vsako številko, on vam jo uredi v treh minutah. Seveda, šele potem, ko jo vi uredite. Svinčnik potegne iz žepa in zapiše, kje so novice, kje je roman, kje so oglasi in kje so povesti. — Nekaj časa je hranil svojo modrost zase, potem je začel pa pošiljati po pošti svoje duhovite komentarje. — Svetujem vam, da mu pošljete vsako številko v blagohotno oceno, če nočete imeti kakih sitnosti. — Učen je, vse zna, samo boljše bi bilo, da bi se bolj brigal za svoje delo. Opozoril sem vas, gospod urednik, bojte se konkurence!

Nemcem ne primanjkuje železa.

Duesseldorf, Nemčija, 13. marca. Na letnem sestanku nemške železničarske družbe je rekel predsednik dr. Springorum, da so se razblinile angleške nade v nič, ker so mislili Angleži, da se jim bo posrečilo uničiti nemško industrijo, ki je potrebna za nadaljevanje vojne. Rekel je nadalje, da je kaj takega nemogoče, ker ima Nemčija sama dovolj sredstev, da obratuje s polno paro vse svoje tovarne.

Tekom dolgega časa, je rekel dr. Springorum, se je nemška industrija privadila obstoječe razmere ter premagala vse težave, kar je posledica dobre organizacije, ki se poslužuje vseh znanstvenih sredstev in pomočkov, da more dovoljno preskrbovati armado in mornarico.

Posebno železa in drugih kovin so mislili Angleži, da bo zmanjkalo, kar pa je vsega v izobilju, je rekel Springorum.

Povečana rumuska armada.

London, Anglija, 13. marca. — Iz Bukarešta na Rumunskem poroča dospisnik "Daily Mail" v London, da zadobiva rumunska nevtralnost od dne do dne večjo prijaznost napram zaveznikom. Poleg tega je značilno dejstvo, da povečujejo rumunsko vojaštvo in vojne potrebščine, dasi sta Avstrija in Nemčija zahtevali, da mora Rumunska demobilizirati.

Najpomembnejše pa so razmere v Silistriji, kakor pravi omenjeni dopisnik. To je ona pokrajina, ki so jo morali Bulgari odstopiti Rumuniji v balkanski vojni leta 1912. Ker so se tukaj pojavili mnogi, ki so delovali v Bulgariji prijaznem smislu in proti rumunskim oblastim, so rumunske oblasti pozaprle vse, ki so se tako pregrešili, tudi uradnike in častnike.

Nadalje so odredile rumunske oblasti rekvizicijo vse živine in vseh živali ob meji, da s tem preprečijo izvoz na Bulgarsko.

Velike angleške izgube v Mezopotamiji.

Berlin, Nemčija, 13. marca. — Turško vojno ministrstvo ceni angleške izgube v zadnjih bojih pri Felahie na najmanj 5000 mož. — Uradno poročilo od 12. marca pravi: — Sovražne izgube v bitki pri Lelahie na mezopotamski fronti so cenjene na najmanj 5000 mož

Smrt angleškega letalca.

London, Anglija, 13. marca. — Stotnik G. C. Nicholson, edini sin Sir Charles Nicholsona, člana parlamenta, je našel v soboto svojo smrt pri nekem poletu na Angleškem. Prej je bil že več mesecev v vojni službi na fronti.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Luka Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringe, Kans.: Mike Pencil.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonže, M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Pernšek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zopec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Math Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Colinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Louis Balant.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keržišnik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Boughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Frank Trobec.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gotlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motek.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST NEW YORK, N. Y

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez.	—.50
Marija Varhinja, v platno vezano	—.50
Marija Varhinja, v usnje vez.	$1.20
Sveta Ura, v usnje vezano	$1.20
Rajski Glasovi, v platno vez.	—.45

POUČNE KNJIGE:

Abecednik Slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleščina brez učitelja	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Domači zdravnik	—.50
Hitri računar	—.40
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov.-angl in angl.-slov. slovar	—.50
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Veliki vsevedež	—.40
Zgodba sv. pisma	—.60
Žirovnik, narodne pesmi, 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bitka pri Visu	—.30
Božični darovi	—.15
Ciganova osveta	—.25
Don Kižot	—.20
Doma in na Ptujem	—.25
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	—.35
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izdajalec domovine	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Mlinarjev Janez	—.45
Mrtvi gostač	—.25
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pavliha	—.25
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Roparsko življenje	—.20
Srečolovec	—.20
Strelec	—.20
Sv. Genovefa	—.25
Sv. Notburga	—.20
Titanik	—.30
Trojak, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30

TALIJA.
Zbirka gledaliških iger:

Pri puščavniku	—.20
Idealna tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali	—.10
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojn astenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Joliet, Ill.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Pismo.

Narte Velikonja.

Konec.

V par hipih je bil zopet miren. Obrisal si je solze, na njegovem bledem, prepadlem obrazu je počivala grenka bridkost, smrtni mir. Pograbil je klobuk in odšel s še bolj mirnim, možatim korakom skozi sobo, mirno, nemo in počasi, kakor bi prihajal iz groba....

Na dvorišču je vpil nad Tomažem oskrbnik Martin:

— Išči ga, poišči ga, klada zaspana!

— Je pri gospo-du! — je dejal Tomaž. — Saj je pri gospo-du!

— Iskal sem Vas, — je dejal Martin prišlemu Lipniku. Žrebetu je nekaj. Stopite v hlev in poglejte!

Urban je prikimal in šel, za njim je krevsal Tomaž.

— Kje ste bili? — je vprašal Lipnik.

— Po de-deteljo! — je odvrnil hlapec in z neumnim pogledom zijal v starca. — Naj-brž ga bo n-napenjalo!

Perin žrebiček je ležal na tleh ter bolno pogledal s svojimi velikimi očmi Urbana. Starec ga je odvezal, žrebe je s trudom vstalo. — Tako no, vstani, žrebiček! Še zmerom si neumen. Zakaj žrebeteljo, ki napihne? Pa reci, da nisi neumen! O, in kako!

Peljal ga je na dvorišče. V hlevu je pozorno hrzala kobila in strigla z ušesi. — Vidiš, žrebiček zdaj pa v tek — vodi ga, Tomaž in kimljevega olja dobiš. Hej! — je zaklical dekli, — prinesite kimljevega olja! In naglo!

Po dobri pol uri so žrebe zopet prignali. Pera je dvignila glavo in zarezgetala. — Vidiš, — je dejal Lipnik, — vidiš, kmalu bi bila ob žrebička! — Kobila je nestrpno bila s kopiti, še Miško se je ozrl iz kota. — Kako razumejo živali! Kako zvesto razumejo!... Vidiš, moja Iskra, vidita, Miško in Pera, — sklonil se je med Pero in Iskro, pritisnil zvesti konjski glavi na prsi in jima polpridušeno zašepetal v ušesi:

— Janeza ne bo več! O, Janez je padel, o!

In kobili sta mirno držali glavo starcu na prsih in oči so se jima mokro svetile. Miško je napenjal svoje slepo oko, da bi videl, kaj se godi.

— Ti večni Bog! — je vzkliknil, se naslonil v jasli in tiščal obraz v dlani. — O moj večni Bog!

Pera mu je dihala v lice, starcu so se usule po obrazu solze. Med glasnim ihtenjem je bilo slišati hrzanje konj.

Zaslišal je stopinje, obrisal si je oči, pogledal po konjih, ki so tako prijateljsko gledali vanj, da mu je postalo toplo pri srcu. Neupognjeno in trdo je šel čez dvorišče, potihem odprl vrata, počasi in rahlo, kakor bi stopal v svetišče.

Žena je pihala ogenj, z ognjišča se je kadilo. Urban si je pomel oči in dejal:

— No, mati, saj si, kakor bi sedela v gorečem grmu.

In s prisrčno nežnostjo je položil roko na njeno ramo, kakor bi jo hotel varovati in braniti.

Na mizi je ležalo pismo.

— Treba bo vseeno pisati, — je dejal po premolku, v tesni zadregi in grozi, ki mu je polnila srce. Z usmiljenja polnim pogledom je zrl na svojo majhno in drobno ženo, ki je netila ogenj. Tiha, grizoča bol mu je sedela v prsih in ga žgala, da je burno dihal, da mu je trepetala roka na njeni rani; ustnice so mu drhtele, da se je bal, da ne vzklikne, da ne zakriči. — Vseeno bom moral pisati. Janez ne pride, da bi pisal, moram sam....

In usedel se je, ženi se ni upal pogledati v obraz, zakaj bal se je, da se izda, bal se je, da mu pogleda v dušo. — Da, ona bi pogledala v dušo!....

In ko je iskal stol, je stopil vnovič tik nje in jo pobožal po roki in se ozrl v stran, ko mu je pogledala v oči. Žena je molčala, slutila je nekaj, slutila nekaj — težkega.

Urban pa je pisal:

— Moji prijatelji predragi! Namenil sem se Vam pisati par vrstic in preden Vám nadalje pišem, Vas prav srčno pozdravljam, jaz in žena. Znano Vam je la.... — in pisal je, da se je priselila nova gospodinja, pisal je, da je — seveda iz začetka je tako povsod, — da je malo nerodno. — Zdaj se nahajam v pritličju. — A ni pozabil omeniti, da — radi noge, ki.... In tudi je zdaj nov oskrbnik. Njemu bo zvišana plača in samo pri konjih bo. — Telesni kočijaž gospodov, — je pristavil in pogledal na ženo.

Njen pogled ga je vsega zmešal. Vstal je, stopil parkrat po sobi in se ustavil pred njo:

— Veš, Marija, to ti moram povedati. Od včeraj nimam nič več oskrbništva: mnogo dela je, mnogo skrbi in noga, včasi noga — zato sva se zmenila z gospo. Pa sva dejala, naj bo Martin oskrbnik, tisti — "mehur" je hotel reči. — Tisti z rdečim debelim obrazom. Jaz imam samo konje, malo truda je, vozil se bom in pa gospodu bom telesni kočijaš, to samo za gospoda — razumeš?

Žena je strmela vanj, kakor ne bi občutila, ne razumela in ne slišala nič. Samo narahlo je rekla:

— Zdelo se mi je, da je nekaj.

Urbanu so segle te besede v srce. V zadregi, v strašnem trpljenju in muki, ki jo je občutil ob topli vdanosti in ljubezni svoje žene, vsled njenih vdanih besed, ki niso še vsebovale trpko grozne nesreče, v mučnem iskanju pravih izrazov, da bi ji razkril resnico, kaj se godi ž njim, kaj mu je, da bi ji izpovedal neznosno bol, ki mu je krčila lice in srce, je zopet sedel k mizi.

Prešel je na Janeza. Grizel si je ustne, bledel, roke in mišice v obrazu so podrhtavale, preko prsi mu je legel žareč obroč, a njegove kretnje so bile mirne, v oči ni bilo solz.

— ....In znano vam je, da je moj Janez šel v vojsko....

Dalje ni mogel, pomočil je parkrat zaporedoma pero, ozrl se zopet v ženo in zapazil, da ji visi ogrtača poševno. Popravil jo ji je kakor otroku in jo prijel za roko.

— Veš, mati, — je dejal s čudno-čudovito nežnostjo, — pravzaprav je boljše, da, zelo boljše, da nisem več oskrbnik. Kaj misliš: z gospo se ne razumem, tolmača je treba in zato sva tako dejala, da ne boš mislila .... In pri konjih je tudi lepo. Žrebička smo ozdravili, in z Miškom se res razumemo, sploh — še Iskra in Pera razumeta....

Žena ni rekla besede, samo pogledala ga je, pogledala, kakor bi hotela vse izvedeti, kakor bi hotela zaupati veliko skrivnost. In Urban ni mogel prenesti njenega vprašujočega, zvestega pogleda, tudi mu je prekipevajoča bridkost odlegla za hip; vzel je zopet pero in pisal:

— V veliko tolažbo mi je, da je bil Janez odlikovan; zaslužni križec.... — In ni pozabil pristaviti, da je to — kakor Vam je znano, redka izjema za navadnega vojaka, da, redka izjema. —

—.... In zdaj moraj z žalostnim in do smrti potrtim srcem napisati....

Ozrl se je, ali morda žena čita. Neizrazna bolečina mu je šinila skozi srce, da bi ječal. Žena pa je sedela tiho pri ognjišču in zamišljeno zrla v ogenj. Tudi sama se je izkušala delati, kakor da veruje moževim opravičbam in razlogom. Poznala ga je predobro. V dno duše so jo bolele njegove nežnosti, ker je vedela, da ji hoče s tem razodeti, nehote povedati da trpi. Poznala ga je, da ni pritožbe čez njegove ustnice, a trpela je ž njim, ko ga je videla tako zamišljenega, ubogega in brez pomoči. Brala mu je na obrazu, v vsaki besedi, v vsaki kretnji, kako je ves ponižan in uničen, kako ga mora boleti izpremembа. V pritličju, brez razgleda, mokra kuhinja in po vrhu vsega: vzeli so mu oskrbništvo, poslali ga v hlev, ker drugje ga ne razumejo.

In kako rada bi mu pomagala, kako rada bi mu povedala, da ga razume, da čuti ž njim, da trpi z njim. Zdaj se ji je zjasnilo, zakaj je prej Martin vpil na dekle radi njenih kokoši na dvorišču. Njej si še ni upal reči.

— Hvala Bogu, da je ravno zdaj Janez odlikovan, drugače bi Urban zbolel! — je mislila. Že včeraj, ko ji je omenil poldrugo vedro, mu je hotela reči, naj opusti opombe, ki ji parajo srce.

— Sedemkrat bi rajša šla po eno vedro, samo da bi bilo vse po starem, — a tako, tako ji sega v dušo vsaka njegova beseda, je boli vsak njegov prisiljenovesel pogled.

Mož je zopet prenehal s pisanjem, tesnoba, muka in bolečina je bila prevelika, moral je govoriti, moral se je slišati, kajti zdelo se mu je, da se nagiba strop, da se mu nekaj trga v duši.

—.... In zdaj bi bilo še prestati, Marija, dokler je gospod Ž njim se razumeva, a potem se ne bi umeli in sčasoma nam bi še morda sploh prepovedala govoriti, česar bi ne umela. In to bi bilo hudo in bridko, — je dejal — Kaj misliš, mati, tako zamišljena? — je pristavil.

— Moj Bog! — je vzdihnil, — kako naj ji odkrijem, kako naj ji povem, da ne umre!....

In gorko usmiljenje mu je tiščalo solze v grlo in zapiralo glas.

Takrat je žena vstala, stopila k njemu in ga pobožala po licu po laseh in roki in mu dejala rahlo, kakor bi tešila drobnega dečka, kakor bi bila mlada deklica neporočena.

— Ti, moči o tem; jaz vem.. vse! Molči, ubogi moj mož!

— Kaj veš?

Starec je osupnil, se stresel kakor bi ga bila prešinila iskra in se zgrozil:

— Kaj misliš, kaj misliš, žena?

— Ne taji, trpiva rajši oba, nosiva rajši oba. Oba veva.... In zakaj bi se mučil, zakaj bi se mučil, zakaj bi se trpinčil, ko vem vseeno, da ti je hudo, da te boli. In glej, — ga je božala, — in glej, trideset let sva živela in trpela skupaj, pa bi še zdaj ne....

— Kako upaš kaj takega, — se je za prvi hip branil starec ves ginjen. Beseda se mu je tresla. Prijel jo je za velo, raskavo roko in jecljal:

— O, ti, ti si..... ti vidiš v človeka, žena!

Stisnil ji je roko, povlekel jo rahlo za seboj, objel jo, kakor bi bila mlada deklica, pritisnil jo v strašni bolečini, . ki je divjala v njem, k sebi in dejal:

— Žena!....

Boječe in preplašeno ji je zrl v ljubeznipolne oči, njeno vdano lice in njen mirni obraz.

— Žena, — je ponovil. — Janeza, Janeza.... žena, sama bova: Janez je padel, se ne vrne več...

Z grozo v očeh je strmel v njen prepadli obraz; žena se je krčevito stresla in obstala nema z nepopisnim izrazom okoli usten. Mož je pozorno in brez najmanjšega diha zrl v njene oči. Par hipov je to trajalo, nato mu je zdrknila na prsi — kar se je zgodilo potem, ni bil ne krik, ne jok, bila je zadušena bolest, ki je hotela vpiti, kričati, nekaj raztrgati, pa je vse ostalo v grlu, v srcu, v prsih, ker je bilo prestrašno, da bi moglo na dan, ker je vsebovalo toliko gorja, groze, bridkosti in bolečine, da je zamrlo, se zadušilo, preden je prišlo čez ustnice. Čez majhen hip so se ji ustnice blaženo nasmehnile, tako mladostno blaženo, da se je Urbanu napravila za hip omotica.

— In pisma ne bo mogel pisati.... — je dahnila in omahnila nazaj. Mož se je zavedel in planil pokoncu. Nji so pa odpovedale noge in roke. Zlezla mu je pred noge, dvignil jo je ves bled in prepaden, položil jo na posteljo, možil ji senci, klical jo po imenu, poslušal srce; vse mirno, vse blaženo, tako sveto mirno, sveto blaženo.... Smehljaj, poln sreče je ležal na njenem obrazu, tako neizrečeno mladosten je bil njen obraz, kakor na dan poroke: bel nekoliko izmučen, a mladostno navdahnjen, kakor na dan Janezovega rojstva.

Starec je obsedel topo in nemo, sam osamljen na stolu pri njenem vzglavju, sam osamljen na širnem božjem svetu. Vse mu je bilo nerazumljivo, daljno, kakor grozen sen, kakor prestano trpljenje, kakor pripovedovana groza. Sedel je ob njej, strmel v njen obraz in se ni mogel domisliti, kaj vse to pomeni, si ni mogel razložiti, kaj se je zgodilo.

Njen mladostni obraz se je — smehljal kakor na dan Janezovega rojstva: Dobro se je Urban spominjal, kakor ga je takrat utrujena, a srečna pogledala, poklicala ga rahlo k sebi, odgrnila dete ob sebi in dejala:

— Urban, to je tvoje in moje!

In zdaj je bil na njenih ustnah isti izraz, isti smehljaj — ista sreča — — —

Abstinenta.

Spisal **Rado Murnik.**

Suhljata, prekomerno dolga postava se mu je gugala na šibkih tankih nogah, odeta poleti in pozimi v hudo ogoljeno temnosivkasto obleko, ki je bila v davnih, davnih letih ali črna ali temnomodra. Hlače, rokavi, ovratnik, vse mu je bilo preširoko; zdelo se ti je, kakor da bi se bil gospod Luka nekega poletja čisto posušil in se skrčil vsled prehude vročine. Vedno skrbno zapeta suknja mu je bila narejena na škrice. Iz enega je gledal kos modrikastega žepnega robca, lepo pisanega z velikimi žoltimi pikami, in mahal za možem kakor slavnostna zastava. Na dolgem shujšanem vratu je kimala podolgasta, ozkolična glavica, vedno ostrižena in obrita. Zagoreli obraz mu je bil na čelu, okoli oči in tankih ust ves prepežen od gostih gub; le nadčloveško dolgi nos je bil navzlic vsem neprilikam in viharjem življenja ohranil svojo mladeniško gladko kožo, samo da je malce izpremenil svojo prvotno barvo z višnjevo-rdečo, in so ga nespoštljivi jeziki primerjali bleskovitemu rubinu, gospod Luka sam pa bujno razviti žlahtni roži. Izpod gostih in dolgih obrvi se je bliskalo dvoje še vedno živahnih in veselih oči prav židane volje v svet. Na osiveli glavi je nosil črn klobuček, ki je bil že tudi tako obrabljen in od slabih vtisov tega nerodnega sveta tako prizadet, da ga ne bi noben trezen človek rad zamenjal s svojim. V levici je nosil gospod Luka sivkast parazol, ki ga je varoval vse štiri letne čase vremenskih napadov: spomladi in jeseni dežja, poleti solnca in pozimi snega.

Gospod Luka je svoje dni pri vojakih dosegel prvo stopnjo do vojskovodje. Njegovi predstojniki pa niso umeli prav ceniti redkih strategičnih vrlin tega korporala in tako je s štirimi zvezdami opustil misli visokoleteče in zamenjal ostro sabljo z bridko palico.

Pretepal je z njo lepo vrsto let paglavce nekje na Dolenjskem in jim utepal skrivnosti abecede in številk v poredne betice. Večkrat, zlasti kadar se je bil preveč nalezel zapeljivega evička, je bil pa s svojo palico revež sam tepeškan, in sicer je to vselej preskrbela z veliko izurjenosti in krepkim poudarkom njegova zvesta zakonska pošast Polona, drobna in pusta kakor posušena hruška. Bal se je močne možakarice bolj, nego cigan dela; vendar zato ni opustil grešne navadice, in njegov nos se je razcvital in rdel vedno lepše, kakor se razcvita in rdi žlahtna vrtna roža, če jo zalivaš tako vestno in marljivo, kakor se je zalival žejni Luka.

Mirno in vdano je prenašal hude udarce usode in žene, ki je imela poleg prekrepkih pesti po njegovi trditvi najdaljši jezik od hrvaške meje noter do ljubljanskega Žabjaka. Zakaj je gospod Luka Polonine talente omejil samo do Žabjaka, tega ne ve živa duša; menda je klobasal tako nemarno tja v en dan samo zato, da i jezil strogo možakarico in se aščeval za batine, nemara pa je govoril tako tudi zato, ker duševno obzorje njegove žene ni presegalo imenovanih mej. Večkrat, kadar je bila malo boljše volje, se je izgovarjal, da je vino najboljše sredstvo proti mrzlici in griži, in ji je prigovarjal, naj pokusi tudi ona to izborno zdravilo, toda Polona ga je vselej zavrnila tako osorno, da je potihnil mahoma in brez najmanjšega ugovorčka.

Akotudi je ravnala tako strogo in malo prijazno z njim, mu je bilo vendar hudo žal, ko mu je umrla nenadoma neko jesen.

"Griža jo je in pa mrzlica, o, mrzlica!" je vzdihoval. Odsihmal je še vestneje in marljiveje zalival svojo rožo, da bi ušel mrzlici in griži. Zakaj smilil se je sam sebi in do dna duše je bil preverjen, da bi bila njegova prerana smrt strašna nesreča šoli in mili domovini sploh. Ako on ne bi več učil, kdo bi vzgajal take korenjake kakor on, Luka? Posebno ponosen je bil na Jurija in Jožefa. Oba ta bivša njegova učenca sta dosegla kaj visoki mesti v beli Ljubljani. Jurija so povzdignili za pisarja pri visoki deželni vladi, Joža pa je lazil nad vse vzvišen v imenitni službi zidarskega pomočnika po najvišjih strehah ljubljanskih.

Toda svet je hudoben in nehvaležen, odkar sta se lahkomiselni Adam in sladkosneda Eva vdala skominam po prepovedanem sadu. Merodajni krogi so ignorirali izredne zasluge Lukove palice in ga pahnili v pokoj.

To je zelo užalilo in ujezilo učitelja. Ko so mu odvzeli pravico lasati in pretepavati paglavce, je zlomil v veliki nevolji palico, znak svojega doslejnega učiteljskega dostojanstva, in jo vrgel v ogenj. Ker ni imel nobenih otrok in ker se mu je pristudil kraj njegovega ponižanja, je proda! hišico in kar mu je še ostala je zapustila Polona. Mahnil jo je v Ljubljano.

Najel si je podstrešno sobico blizu Grada. Prve dni je taval nemirno okrog in že mu je bilo žal, da ni ostal na kmetih. Nenadoma pa se mu je posrečilo, da je dobil pisarsko službico pri tolstem in robatem odvetniku. V svojem veselju si je na trgu za staro šaro kupil sivkast parazol. Zdaj je bil malone zadovoljen; dobrotna usoda mu je nadomestila učiteljsko službo in težko pogrešano palico. Le evček v Ljubljani mu je predrag.

Dolgo si je belil glavo, kako bi si pomagal, zakaj še vedno se je bal griže in pa mrzlice. Ljubljanska megla se mu je zdela zdravju jako nevarna in z neizrečeno žalostjo je videl v ogledalu, da je jel njegov nos izgubljati prej tako zdravo barvo.

V tem obupnem položaju se je seznanil z drugim pisarjem, z gospodom Perunom. Tudi ta je stanoval v bližini nebeških zvezd pod streho. Bil je sključen rusoglav starec s kozjo brado in čudnimi nogami, krivimi in kratkimi kakor avstralski bumerang. Nosil je v petek in svetek cilinder, krono omikanega bitja. Zeblo ga je rado; zato je imel na sebi vedno po dvoje srajc kakor Asirci. Ko ga je gospod Luka nekoč počastil s svojim obiskom, mu je pokazal Perun svojo "domačo lekarnico", namreč vrsto steklenic z raznoterim žganjem. Razodel je strmečemu znancu, da je češnjevec dober zoper krč v želodcu, brinovec zoper vodenico, tropinovec zoper zlatico in tako dalje.

Odsihdob je bil Luka reden gost Perunov. Vsak večer se je prišel zdravit zoper zlatico, vodenico, kugo in druge hude bolezni; zlasti rad pa je užival jagodovec, najboljše sredstvo Perunove apoteke zoper mrzlico in pa grižo.

Tako je torej gospod Luka srečno in zadovoljno živel v Ljubljani. Njegovemu nosu se je zopet vrnila nepopisno lepa, zdrava rdeča barva. Idilski mir je užival po službi v svoji podstrešni sobici, puhal iz svoje dolge pipe, gledal doli na kalno Ljubljanico in na uro, kdaj bo čas, da odide k Perunu. Tam sta pila vsak svojih par kozarčkov, se dominala in se zabavala prav dobro.

Gospod Luka je seveda pošteno plačal vse, kar je v Perunovi lekarnici zapil na svoje zdravje. Naposled pa ga je obletela srečna misel, in ustanovil si je sam svojo "apoteko". Poslej sta se prijatelja obiskavala drug drugega in si krepčala zdravje zdaj pri Luki, zdaj pri Perunu.

Tako so tekli staremu Luki dnevi tihe sreče in zadovoljnosti. Kar pa mu je prišla v roke brošurica, ki so bile v njej popisane vse nevarnosti žganih pijač.

Ubogi Luka se je hudo prestrašil; že je čutil vse morilne bolezni v sebi; že so ga tiščala jetra in bolele ledvice pa srce; možgani so se mu zdeli spredaj ob sencih že precej omehčani: ves je bil bolan.

Še tisti večer je nesel zvezek Perunu in mu prebral spis. Tudi prijatelj se je prestrašil.

Sklenila sta, da odslej ne bosta pila nobene žgane kapljice več. Kdor bi se zopet pregrešil z žganjem, bi plačal drugemu goldinar.

Tako sta se torej ta večer dominala brez zdravil. Vztrajno sta krotila poželenje; toda kmalu jima je bilo dolgčas in ločila sta se prej nego druge poti.

Ko je prišel Luka domov, je prižgal petrolejko, sedel na posteljo in premišljeval. Vse skupaj mu ni bilo nič kaj všeč; pogrešal je nekaj. Pokašljeval je mučenik, gledal po stenah in premišljal o izvirnem grehu neugasne žeje.

In hudoba, ki ne orje in ne seje, temveč le preži, kje bi ulovila kako krščansko dušo v past, hudoba je zapeljala Luko, da je šel brskat in stikat po stari omari, kjer je imel svojo domačo apoteko. Tam v kotu je stala dolga zelenkasta steklenica jagodovca, ki ga je hranil mož zoper grižo in mrzlico.

"Ne bom ga, ne!" se je branil sam pri sebi. Toda že je držal steklenico za vrat in sukal zamašek med prsti. In hudo ga je imelo, da bi ga pogoltnil požirček, samo požirček.

"Povoham ga pa vendar lahko brez greha!" si je mislil. "To me menda ne zažene znak, o ne! Naj ga torej malo poduham!"

In povohal je jagodovec in nagubančil suhi obraz.

"Lej ga spaka!" je zamrmral. "Meni se prav zdi, da ima drugačen duh! O kaj pa, čisto poseben in čuden duh! Pa se mi vendar ne izpridi? Zdaj že ne morem drugače — pokusiti ga moram, samo zato, da se pomirim! Bog mi odpusti greh!"

Oprezno je nastavil steklenico, zavil oči in ga potegnil požirček, samo požirček.

"Naka! Nič mu ni; o dober je ostal! Griža naj se me prime precej, če ni res prav dober! — O da bi se vendar mogel odvaditi pijače! Koliko bi prihranil! In kako bi mogel piti šele potem, o!"

Tako je premudril žejni Luka to reč in postavil steklenico nazaj.

"O pa res!" je premišljal dalje, ko je sedel na postelji. "Zdaj je že, kar je! Prelomil sem obljubo! Perunu moram plačati goldinar; to sem čisto pozabil! Goldinar je zapadel! Pa zaradi enega samega požička? Komu bi bilo to podobno? Kaj se neki še upiram jagodovcu? O, kar po njem! Le pijmo ga in smejajmo se griži in mrzlici!"

Navzlic lepi obljubi je pil gospod Luka ta večer več nego kdaj prej.

Drugi dan mu je šumelo po glavi, in žal mu je bilo goldinarja. S kislim obrazom se je napotil k Perunu. Kar ga je zagledal sredi pota. Tudi Perun se je držal klavrno; v nerodni zadregi se je useknil z donečo fermato kakor bi zatrobil na pokvarjeno oboo.

"Tukaj imaš goldinar!" je dejal Luka žalostno. "Nisem se mogel premagati; pil sem jagodovec."

Tedaj se je razjasnil Perunu tožni obraz. "Ti jagodovec, jaz pa brinovec! Zdaj lahko shrani vsak svoj goldinar za domačo apoteko. Pojdiva k meni!"

Takoj sta bila obadva židane volje, se pogovarjala, kako je vse tako čudno po današnjem pokvarjenem svetu in se zabavala tako dobro kakor prejšnje večere.

Shajala sta se in zdravila malodane vsak dan, dokler ni podedoval Perun posestvo po bratu na Štajerskem in se preselil iz Ljubljane.

Stari Luka pa je použil sam še mnogo jagodovca in se z njim uspešno branil mrzlice in griže. Umrl je za pljučnico.

Za kratek čas.

A tako!

— Kako pa kaj milostivi?

— E, kaj z glavo ima spet sitnosti.

— Zakaj pa ne vprašate kakega zdravnika?

— Ker ji nič ne more pomagati: moji ženo pomaga samo — modistka. —

Vsak po svoje.

— Slišite, Gregorač, kako pa to, da vas ne vidim nikdar v cerkvi?

— Ker ne maram, da bi bila cerkev prazna.

— Eeeeee —?

— Tako je pa nič drugače. Če bi jaz hodil v cerkev, bi vsi drugi šli v krčmo — in ker tega nočem, se raje žrtvujem, pa sedim sam v krčmi in podim vse druge k maši.

Ne prenese.

Ječar: — Mirko Hudoričič — pripravite se — sodni gospodje vam bodo prišli koj naznanit, da boste jutri zjutraj obešeni.

Miško: — Že jutri — po zajutreku?

Ječar: — Ne, že ob šestih zjutraj.

Miško: — Ob šestih zjutraj — kar na prazen želodec. Jaz tega ne prenesem!

Odgovor.

— Vi ste še zmerom bolni? — Veste, kaj, vprašajte dr. Obliža To je znamenit mož! Ta zna deset jezikov.

— Pa vendar ne pojdem k njemu.

— Zakaj ne?

— Ker hočem biti ozdravljen, ne pa na tuje jezike preložen.

V zadregi.

Služkinja: — Gospodična, gospodična.... v veži stoji mlad gospod.... prav čeden.... pa šteje gumbe na telovniku.... ali bi, ali ne bi....

Gospodična: — Kaj pa misliš?

Služkinja: — Gotovo ugiba na gumbe, ali naj gre k zobozdravniku v prvem nadstropju, ali naj vas zasnubi.

Revež.

— Torej, zdrav, prijatelj in dobro se imej! A — kaj sem že hotel reči? Da! Ali že veš, kaj se je snoči zgodilo prijatelju Siratki?

— Ne!

— Ne? Oh, to ti je revež — snoči je pobegnil z mojo ženo.

Pisarji.

Pisar Trtur Lakota se je plaho zganil, ko je stopil njegov šef pred njega.

— Slišite Lakota, tu ste pri prepisovanju napravili veliko napako. Koncept je pravilen — kako pa da ste zapisali napačne številke?

— Oprostite, gospod šef.... jaz sem mislil....

— Dragi gospod Lakota — vi ste dosti preslabo plačani, da bi mogel in smel od vas zahtevati, da bi pri delu tudi kaj mislili!

V šoli.

Gospod učitelj je vjel Pepčka na nesramni laži. Z ostrimi besedami mu je očital ta greh in je svoje opomine končal z besedami: "V tvoji starosti se jaz nisem nikdar zlagal."

— "Prosim", je rekel Pepček. "koliko ste pa bili stari, ko ste začeli lagati?"

Odgovor.

Gost: — Saprment, to je pa posebna kapljica!

Krčmar: — A vam ugaja?

Gost: — Saperment — to pa moram reči — jaz se na take stvari razumem.

Krčmar: — Tako? Če smem vprašati, ali morda kupčujete z vinom?

Gost: — Ne — ampak z jesihom.

V šoli.

Učitelj: — Jakec, ali veš, kako nastane rosa?

Učenec: — Zemlja se suče okrog svoje osi in kadar se poti, pa nastane rosa.

Drobne vesti iz Italije.

Zborni poveljnik v Turinu, generallajtnant Roger, je umrl, zadet od kapi.

— Kardinala Merciera so pri njegovem dohodu v Rim številne osebe demonstrativno pozdravile. Tudi rimski mestni svet in oficiozno časopisje so navdušeno pozdravili kardinala kot živ simbol neumrjoče Belgije.

Tobak, ki vam bo od vseh najljubši!

Copyright 1914 by R. J. Reynolds Tobacco Co.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

ima okus, ki se popolnoma razlikuje od vseh tobakov, ki ste jih kdaj kadili. Patentirani način, po katerem je pripravljen, določi to — tudi ne grize v jezik. Rajše boste imeli tobak Prince Albert, ker je tako dober in zadovoljiv; zato, ker ga morete kaditi dosti, ne da bi vas grizlo v jezik ali pa izmučilo vaš okus! Kupite si takoj tobaka Prince Albert ter se sami prepričajte, da je vse to resnica, ker možje po celi Ameriki in po vsem svetu mu dajejo prednost pred vsakim drugim tobakom. In če se zdi drugim tako dober, se bo brez dvoma zdel tudi vam.

Tobak Prince Albert morete zviti v cigareto, ali pa ga kaditi v pipi.

Kupite Prince Albert povsod v rdečih vrečicah po 5c; rdečih škatljah po 10c; ali pa v posodah po en ali pol funta, ki imajo na vrhu vlažilec z gobico.

Na zadnji strani terdeče škatlje boste čitali: "Process patented July 30th, 1907", ki je dosegel, da trje kade pipe, kjer je poprej le eden!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

Kje sta moja dva brata MARTIN in LOVRENC POKORN? Doma sta iz Stare Loke na Gorenjskem. Prosim cenjene rojake, če je komu znan nju naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasita svojemu bratu: Peter Pokorn, 1256 E. 55. St., Cleveland, Ohio. (15-17—3)

Pavla Ile rojena Pajnič v Goriči vasi pri Ribnici išče svojega brata LOJZA PAJNIČ, podomače Jernejčkov. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga pošlje, ali pa naj se sam javi upravništvu Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York. (15-17—3)

Prav rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA MOHAR. Doma je iz fare Prežgaje pri Litiji. Pred 10. leti je prišel v Zedinjene države in sedem je že, ko sem prejel od njega zadnje pismo. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam oglasi, ker poročati mu imam več važnosti. Joseph Mohar, Box 904, Ely, Minn. (14-16—3)

Suhe dežele?

Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijače to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!

JOHN LANICH,
box 1024 Cheyenne, Wyo.

Kje je moj prijatelj ANTON VRTAČNIK, podomače Rjasov iz Podgore pri Šmartnem na Sp. Štajerskem? Za njegov naslov bi rad zvedel: A. Fedran, Box 282, Middleville, N. Y. (14-15—3)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ŠTEFANA PRIMC, podomače Rebec iz Ilirske Bistrice na Notranjskem. Pred dvema letoma in pol sva bila skupaj v La Grange, Ill. Prosim ga, da se mi javi, ali naj mi pa kdo izmed rojakov poroča njegov naslov. — Michael Vrh, 595½ S. Chicago St., Joliet, Ill. (14-16—3)

POZOR,
rojaki v Aldridge, Mont.

Kdor mi naznani natančen naslov mojega strica Josipa Ozimek, dobi $10 nagrade.

John Trelip,
Box 4, Issaquah, Wash.
(14-16—3)

PRIPOROČAM

SVOJ DOBRO UREJENI

SALOON.

Na razpolago imam snažna prenočišča po nizkih cenah.

Delo se je tukaj začelo odpirati.

JOHN RUPAR,
164 Reed St., Milwaukee, Wis.
(26—2 8x 2x v t)

Iščem svojo prijateljico IVANO TOMŠIČ. Doma je iz Bace pri Knežaku na Notranjskem. Prosim, če kdo ve za njen naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasi. — Valentina Cvetnič, omožena Štovanja, P. O. Box 65, Pickens, W. Va.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA MATKO. Doma je iz Gaberka hšt. 6 na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja. — Frank Ludvik, P. O. Box 517, Glassport, Pa. (15-17—3)

Rad bi izvedel za naslov PAVLA MEŽNAR. Doma je iz Sobanj pri Podgradu na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Jacob Tomažič, Box 44, Mayburg, Pa. (14-15—3)

IŠČE SE

delavce za delati v usnjarni. Dobra plača in stalno delo.

C. Moench Sons Company,
(12-2 v d) Gowanda, N. Y.

Kje je moj brat FRANK ZEVNIK? Pred štirimi leti je bival v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Joe Zevnik, R. F. D. 1, Box 33, Adah, Pa. (13-15—3)

POZOR,
Slovenci v La Salle, Ill., in okolici!

Kadar potrebujete kočije za pogrebe, ali krste, voznika za prevažanje pohištva, ali potrebujete premoga, pokličite telefon štev. **418 W** in jaz vam takoj postrežem. Se vam vljudno priporočam

JOHN ŠETINA,
1142 — 5th St., La Salle, Ill.
(9-24—3)

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill.

H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind

M. Klarich, 632 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Rok Firm, Frontenac Kansas.

Jakob Petrič, Chisholm Minn.

Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.

Louis Vesel, Gilbert, — Minn.

Mat. Kamp, La Salle, Ill.

Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in nebodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje Zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente v markah za poštnino.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za $1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih

F. P. Barton piše:

"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."

Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE

Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

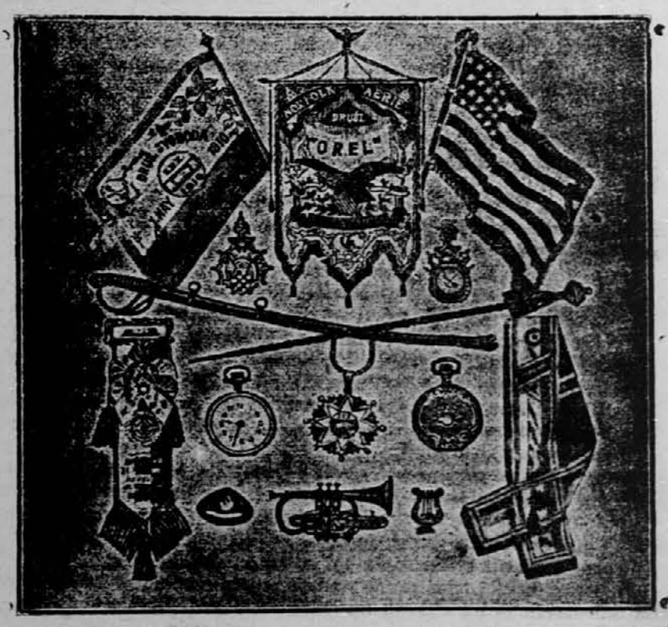

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regalje, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

EMILE GABORIAU:

GOSPOD LECOQ

31 (Nadaljevanje).

— Saj res, saj res — je mrmral Lecoq. — Na to sem bil čisto pozabil.

— Ti marsikaj čisto pozabiš, prijatelj. — Še celo take stvari pozabiš, katerih bi ne smel.

— Saj nič ne pravim, mojster.

— Čakaj, čakaj, pa še druge kozle si streljal! — Kaj si storil, ko si imel Majev kovčeg v rokah? — Vedel si, da so mu kovčeg in obleko drugi ljudje preskrbeli. Kovčeg si pustil, namesto da bi šel okoli vseh starinarjev vprašat, kje je bil kupljen. — Starinarji gredo policiji na roko, prav lahko bi bil izvedel.

— Saj res, saj res! — Oh, celo življenje si bom očital, da sem napravil tako napako. —

— Kaj napako? — Kozla si ustrelil, velikega kozla!

— Neumen sem bil.

— Le počasi. — Nisi bil neumen, pač pa silno lahkomišljen. — Mlad si še, mlad.

— Gospod Tabaret, ali si nisem morda dovolj prizadeval?

— Preveč, tisočkrat preveč, in ravno zategadelj ti očitam. — Kaj ti je prišlo na misel, da si tega Maja neprestano zasledoval?

Lecoq je bil tako presenečen, da sprva ni vedel kaj odgovoriti.

— Ali naj bi ga pustil? — je vprašal slednjič.

— Ne, nikakor ne. — Ko si izprevidel, da je namenjen Maj k gospej Millner po obleko, bi ga pustil iti, kamorkoli bi ga bilo volja. — Zasledovati bi pa moral gospo Milnerjevo. — Vedel si, da gre obvestit Tovariša, zakaj pa nisi šel zanjo? — Če bi imel enkrat Tovariša v svojih rokah, bi tudi Maj ne bil več daleč!

— Da, zdaj izprevidim, ona bi me privedla naravnost k njemu.

— In kaj si se ti izmislil namesto tega? — Šel si v gostilno in preplašil natakarja. — Kdor lovi ribe, ne sme bobnati poleg.

Na ta način je Tabaret preštudiral vse postopanje. Lecoq ga je nazadnje že zelo razstrešeno poslušal. — Tisoč načrtov mu je švigalo po glavi. — Ker se slednjič ni mogel več vzdržati, je vzkliknil:

— Gospod Tabaret, če bi vas ne bilo, bi bil gotovo obupal. — Mislil sem, da je vse izgubljeno, zdaj pa vem, da se da še marsikaj popraviti. — Na razpolago imam še vedno uhan ter Majev kovčeg in obleko. — Gospa Millner je še vedno krčmarica. — Njo bom zasledoval.

— In zakaj vse to, prijatelj dragi?

— Zato, da bom prišel Maju na sled.

— Prijatelj, ali res ne slutiš, kdo je Maj?

Lecoq se je stresel in pogledal vstran. — Tabaretovega pogleda ni mogel prenesti.

— Ne, — je zajecal — nikogar ne sumim.

— Lažeš! — Ti veš ravnotako dobro kakor jaz, da stanuje Maj v Rue de Grenelle in da se imenuje vojvoda Marcijal Sairmeuse.

— Hahaha! — se je zakrohotal oče Absint — to je pa dobra šala. —

Lecoq pa ni bil Absintovega mnenja.

DEVETINTRIDESETO POGLAVJE.

Lecoq je mislil ravno isto kakor gospod Tabaret. — Toda, kako je prišel Tabaret na to? — To mu nikakor ni šlo v glavo.

Staree je opazil, da je mladi detektiv zelo začuden.

— Tako zijaš, prijatelj, kakor da bi ravnokar padel iz neba. — Pa vsaj vendar ne misliš, da govorim kar tako tja vendan.

— Ne, ne, gospod Tabaret, toda....

— Molči! — Presenečen si zato, ker nimaš niti pojma o zgodovini. — Ti hočeš loviti samo zločince, kakor jih lovi tvoj prijatelj Gevrol, in se nočeš brigati za nobeno drugo stvar na svetu. — Tako se pa ne sme. — Kdor hoče biti detektiv, dober detektiv se mora z vsem baviti in mora biti v vseh strokah kakor doma. — Čakaj, ko sem ravno Gevrola omenil, ti moram še povedati, da je on izdal ono stvar glede krušnih kroglic.

— Tudi meni se je že zdelo.

— Vrjamem, da se ti je zdelo, vedel pa le nisi. — Vidiš, medtem je pa velika razlika. — Po teh besedah se je obrnil k Absintu rekoč: — Bodite, tako prijazni oče Absint, in prinesite mi iz knjižnice: 'Življenje velikih mož našega stoletja.' V omari na desno je.

Ko se je Absint vrnil iz knjižnice je začel Tabaret takoj listati po knjigi. — Pri tem je mrmral: Esbayron.... Esher.... Escorval.... Poslušaj prijatelj, da se ti bo posvetilo v glavi.

To priporočilo je bilo brezpotrebno. — Lecoq je poslušal z ušesi in usti, ko je Tabaret bral:

Escorval (Louis-Guillaume, baron d'), francoski uradnik in politik, rojen v Montaignac 3. decembra 1789, potomec stare družine. Študiral je v Parizu, in ko je izbruhnila revolucija, je postal njen navdušen pristaš. — Kmalo zatem se je pa pridružil reakciji in je bil z dušo in telesom udan cesarju. Pri nemirih v Montaignacu so ga aretirali. — Obdolžili so ga veleizdaje in ga postavili pred vojno sodišče, ki ga je obsodilo na smrt. — Smrtna obsodba pa ni bila izvršena. — Da je ostal pri življenju, se mora v prvi vrsti zahvaliti abeju Midonu, ki je bil župnik v vasici Sairmeuse.

Baron Escorval ima samo enega sina, ki se je posvetil pravnim študijam.

Lecoq je bil razočaran.

— To je življenjepis očeta preiskovalnega sodnika Escorvala, — je rekel Lecoq. — Samo ne vem, če ima to kaj zveze z našim slučajem.

— Iz tega sklepamo — je odvrnil Tabaret — da je bil oče preiskovalnega sodnika Escorvala obsojen na smrt. — To je veliko, prijatelj. — Le malo potrpi, boš kmalo kaj več izvedel.

Lista je dalje in začel znova brati:

Sairmeuse (Anne-Marie-Victor, vojvoda de), francoski politik in general, rojen na gradu Sairmeuse pri Montaignacu 17. januarja 1758. Rodbina Sairmeuse je ena najstarejših in najslavnejših francoskih rodbin. — Takoj, ko je izbruhnila revolucija, se je Victor de Sairmeuse odlikoval pri Condejevi armadi. — Par let kasneje je vstopil v rusko diplomatično službo. — Leta 1812 se je boril v ruskih vrstah proti francoski armadi.

Ko so se Burboni vrnil v Francijo, se je vrnil tudi on iz Rusije ter postal kraljev pristaš. Kralj mu je kmalo zatem poveril predsedstvo vojnega sodišča. — Montaignaške zarotnike je sodil z vso strogostjo.

Lecoq je planil pokonci in oči so se mu zaiskrile.

— Strela božja, zdaj mi je pa vse jasno. — Oče sedanjega vojvode Sairmeuse je bil obsodil na smrt očeta preiskovalnega sodnika Escorvala.

— Vidiš, kako pride človeku prav takale knjiga — je rekel Tabaret vesel. — Čakaj in poslušaj:

Sairmeuse (Anne-Marie-Martial) sin prejeimenovanega, je bil rojen v, Londonu leta 1791. Najprej so ga vzgajali na Angleškem, pozneje je bil pa vzgojen na dunajskem dvoru. Po očetu je podedoval vse lastnosti, razentega pa tudi politično prepričanje. Stal je dolgo časa v privatnem življenju in je kljub mnogoštevilnim nasprotnikom strastno in neustrašeno zastopal svoje mnenje. — Ko je slednjič izprevidel, da se je vse ljudstvo odvrnilo od njega, se je umaknil v privatno življenje ter pustil za seboj čuvstva srda in sovraštva, ki bodo šele z njegovo smrtjo ugasnila.

— No, prijatelj, — je rekel Tabaret — kako sodiš o moji metodi? —

— Jaz mislim, — je odvrnil Lecoq — da bi cel Pariz vedel, če bi vojvodo pogrešali. — Toliko časa je sedel namreč Maj v preiskovalnem zaporu.

— Pojdi, pojdi! — Če se dogovori vojvoda s svojo ženo in s svojim komornikom, je lahko celo leto odsoten, ne da bi služabniki le malo slutili o njegovi odsotnosti.

— Torej zaenkrat verjamem, da je znal vojvoda tako dobro igrati Majevo ulogo. — Imam pa še en pomislek, od katerega je vse odvisno.

— Kaj pa, prosim?!

— Če bi bil Maj res vojvoda Sairmeuse, bi bil to že povedal v krčmi pri "Grenadirju" tedaj ko smo ga aretirali. — Njegovo ime bi zadostovalo, da bi ga ne zaprli. — In kaj je storil Maj? — Zadušiti se je hotel.

Tabaret je zažvižgal in se zaničljivo zasmejal

(Nadaljevanje prihodnjič).

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

. . . .

: : DELO OKUSNO. : :

. . . .

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

. . . .

UNIJSKO ORGANIZIRANA

. . . .

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga sele vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne mogle ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Nej bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer. (1x v t)

Rojaki, naročite se na "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Ameriki.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že sad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva. Brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj $13.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.